

FORVALTNINGSREVISJON

AUKRA KOMMUNE

Tilpasset opplæring i grunnskolen

Rapport 09.06.2021

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Møre og Romsdal Revisjon SA er et samvirkeforetak eid av kommunene Aure, Averøy, Kristiansund, Rindal, Smøla, Surnadal, Tingvoll, Aukra, Hustadvika, Gjemnes, Molde, Rauma, Sunndal, Vestnes, Fjord, Giske, Sula, Stranda, Sykkylven og Ålesund samt Møre og Romsdal fylkeskommune. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og andre revisjonstjenester for eierne. Hovedkontoret ligger i Kristiansund og det er avdelingskontorer i Ålesund, Molde og Surnadal.

Tidligere rapporter fra Møre og Romsdal Revisjon SA er tilgjengelig på www.mrrrevisjon.no

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

FORORD

Møre og Romsdal Revisjon SA har utført denne forvaltningsrevisjonen etter bestilling fra Kontrollutvalget i Aukra kommune.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i samsvar med god revisjonsskikk og Norges Kommunerevisorforbund sin standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.

Rapporten summerer opp resultatene fra Møre og Romsdal Revisjons SA sin undersøkelse av tilpasset opplæring og spesialundervisning i Aukra kommune. Revisjonen er utført av Einar Andersen og Lillian Reder Kristoffersen i perioden mars til juni 2021.

Vi ønsker å takke alle som har bidratt til denne forvaltningsrevisjonen.

Molde, 09.06.2021

Einar Andersen
Oppdragsansvarlig revisor

Lillian Reder Kristoffersen
Forvaltningsrevisor

SAMMENDRAG

Denne forvaltningsrevisjonen omhandler ordinær opplæring, spesialundervisning og særskilt norskopplæring i Aukra kommune. Prosjektet er gjennomført av Møre og Romsdal Revisjon SA, etter bestilling fra Kontrollutvalget i Aukra kommune.

PROBLEMSTILLINGER

I dette prosjektet har vi undersøkt en hovedproblemstilling og fire delproblemstillinger.

Hovedproblemstilling: I hvilken grad gir grunnskolen i Aukra kommune det undervisningstilbudet som elevene har krav på?

Delproblemstilling 1: ordinær opplæring

- ✓ I hvilken grad får elever undervisning som er tilpasset sine evner og forutsetninger?

Delproblemstilling 2: spesialundervisning

- ✓ Gir grunnskolen en forsvarlig spesialundervisning til de elevene som har krav på dette?

Delproblemstilling 3: samordning av spesialundervisning og ordinær opplæring

- ✓ Er spesialundervisning i tilstrekkelig grad samordnet med den ordinære opplæringen slik at forsvarlig utbytte av den samlede opplæringen sikres?

Delproblemstilling 4: særskilt norskopplæring og/ eller morsmålsopplæring

- ✓ I hvilken grad får fremmedspråklige elever som har krav på det særskilt norskopplæring og/ eller morsmålsopplæring?

METODE

Forvaltningsrevisjonsprosjektet er utført i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Vi har i dette prosjektet benytte flere metoder for å innhente data. Ved å kombinere ulike metoder for å belyse aktuelle områder kan vi få beskrivelser fra forskjellige synsvinkler. En slik kildetriangulering, det vil si bruk av flere ulike metoder for å belyse problemstillingen, vil styrke dataens og rapportens kvalitet (validitet). Disse metodene for datainnhenting gir oss et mer sammensatt og bredere innblikk i virkeligheten. Dersom inntrykket av et område er det samme ved å bruke ulike metoder, styrkes kvaliteten og gyldigheten til undersøkelsen.

Vi har innhentet og vurdert aktuelle rutiner, maler, prosedyrer, verktøy etc.

Prosjektet er forankret i ledelsen i kommunen gjennom oppstartmøte med kommunedirektør, kommunalsjef drift og pedagogisk rådgiver.

Det er gjennomført fire gruppeintervju på Teams der gruppene bestod av fem til seks ansatte med ulike roller som kontaktlærere, vernepleiere og spesialpedagoger. Innspill fra ledere av foreldreutvalgene er mottatt som svar på spørreskjema. Samtale med en elevrådsleder ble gjort på

telefon. Innspill fra den andre elevrådslederen ble mottatt som svar på spørreskjema. I tillegg er det gjennomført samtale på Teams med PP-rådgiver ved Pedagogisk psykologisk tjeneste for Aukra og Molde.

TILPASSET OPPLÆRING, ORDINÆR OPPLÆRING OG SPESIALUNDERVISNING

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet en veileder for spesialundervisning. I kapittel 1.2 omtales forholdet mellom tilpasset opplæring, ordinær opplæring og spesialundervisning:

Prinsippet om tilpasset opplæring favner både den ordinære opplæringen og spesialundervisning. Skolens evne til å gi elevene opplæring som ivaretar deres faglige og sosiale utvikling innenfor rammen av ordinær opplæring, er med på å avgjøre behovet for spesialundervisning. Spesialundervisning er også tilpasset opplæring, men ikke all tilpasset opplæring er spesialundervisning.

Spesialundervisning skal ivareta muligheter elevene skal ha til å nå realistiske mål dersom det ikke lar seg gjøre innenfor ordinær opplæring. Derfor er det viktig at skolen bevisst bruker det handlingsrommet som ordinær opplæring gir, før rektor melder eleven til PP-tjenesten. Skolen må kartlegge, vurdere og eventuelt prøve ut nye tiltak på skolen innenfor rammen av ordinær opplæring. Dette er også presisert i [opplæringsloven § 5-4](#).

Det er vanskelig å vite på forhånd hvilke barn, unge og voksne som har behov for særskilt hjelp og støtte. Derfor er det nødvendig at kommunen og fylkeskommunen har systemer for å fange opp og følge opp elevers vansker, både innenfor rammen av den ordinære opplæringen og gjennom spesialundervisning.

Oppdages vanskene tidlig, kan varigheten av tiltakene og konsekvensene begrenses. Elevens vansker kan ha årsak i individuelle forhold, forhold i læringsmiljøet og/eller mangelfull tilrettelagt opplæring.

For å oppleve økt læringsutbytte, er elevene avhengig av å være del av et læringsmiljø som tar hensyn til variasjoner i deres evner og forutsetninger. Dette inkluderer også elever som har vansker knyttet til språk, ferdigheter og atferd.

Samarbeid med foreldre, et godt læringsmiljø og en undervisningspraksis som tar hensyn til at elevene lærer på ulike måter og i ulikt tempo, kan forebygge vansker og avhjelpe eventuelle vansker når de oppstår.

Mange av behovene for hjelp og støtte kan møtes innenfor rammen av den tilpassede opplæringen, dette favner ordinær opplæring og spesialundervisning. Spesialundervisning er en individuell rett som eleven har i de tilfellene han eller hun trenger ekstra tilrettelegging utover den ordinære opplæringen.

Skolen må bruke handlingsrommet som ligger innenfor rammen av ordinær opplæring slik at tiltak som fremmer læring og forebygger vansker settes i gang. Kommunens og fylkeskommunens rammer avgjør handlingsrommet.

Rammen omfatter lærertetthet, lærernes kompetanse, pedagogiske praksis og ledelse ved den enkelte skole. Hvordan den enkelte kommune og fylkeskommune utnytter ressursene, er avgjørende for hvordan skolen kan legge til rette for tilpasset opplæring. Dersom skolen ikke har de nødvendige ressursene som skal til for å tilpasse den ordinære opplæringen, så bør skolen få tilført flere ressurser, før saken henvises til PP-tjenesten for sakkyndig vurdering».

KONKLUSJON

Ordinær opplæring

- ✓ I hvilken grad får elever undervisning som er tilpasset sine evner og forutsetninger?

Vår undersøkelse viser at opplæringen i grunnskolen i Aukra kommune i stor grad blir tilpasset evnene og forutsetningene til den enkelte elev.

Begge skolene kartlegger elevenes kunnskapsnivå jevnlig, tilpasser opplæringen ved å bruke læreverk med oppgaver med ulik vanskelighetsgrad som lærerne tilpasser til hver enkelt elev. Hver elev har Ipad eller pc hvor de kan bli gitt tilpassede oppgaver, stille spørsmål til lærer og få tilbakemeldinger fra lærer. Lærerne har kapasitet til å hjelpe de som trenger hjelp og de som har behov for mer utfordrende oppgaver. Skolene har tilstrekkelig med bemanning med god kompetanse, men det kan være utfordrende å få vikarer ved fravær.

Spesialundervisning

- ✓ Gir grunnskolen en forsvarlig spesialundervisning til de elevene som har krav på dette?

Våre undersøkelser viser at begge skolene har utarbeidet plan for det spesialpedagogiske arbeidet. Dokumentene har prosedyrer og retningslinjer for hvordan arbeidet med spesialundervisning skal planlegges og gjennomføres. De to skolene har ulike planer for de samme arbeidsområdene. Etter vår vurdering bør kommunen vurdere om planene kan samordnes.

Vår undersøkelse viser at kommunen i stor grad gir en forsvarlig spesialundervisning. Det er tilstrekkelig kapasitet til å fange opp elever som har behov for spesialundervisning.

Vår undersøkelse viser at det er forventning til at spesialundervisning gjennomføres av faglærere. Det er utfordrende å sikre dette ved fravær. Bortfall av timer med spesialundervisning og bruk av vikarlærer eller annen kompetanse kan gå utover kvaliteten på spesialundervisningen. Etter vår vurdering kan noe av dette forbedres ved at elever som har mistet timer med spesialundervisning får disse igjen.

Samordning av spesialundervisning og ordinær opplæring

- ✓ Er spesialundervisning i tilstrekkelig grad samordnet med den ordinære opplæringen slik at forsvarlig utbytte av den samlede opplæringen sikres?

Gossen barne- og ungdomsskole har rutiner for samarbeid om den totale opplæringen, men bør evaluere sine rutiner på hvilke kompetanser elevene får opplæring av ved fravær av spesialpedagog.

Julsundet skole har forbedringspunkter med samarbeidet. Noen av lærerne opplever at planlegging av opplæringen ved planlagt fravær fungerer godt. Andre lærere opplever at det settes av for liten tid til samarbeid om ordinær opplæring og spesialundervisning.

Vår vurdering er at en del er på plass i kommunen på dette området, men at noe kan forbedres. For at det samlede opplæringstilbudet til elevene med vedtak skal være forsvarlig, er det nødvendig at kommunen tar en gjennomgang av sine rutiner på samarbeid om den ordinære opplæringen og spesialundervisningen.

Særskilt norskopplæring og/ eller morsmålsopplæring

- ✓ I hvilken grad får fremmedspråklige elever som har krav på det særskilt norskopplæring og/ eller morsmålsopplæring?

Gossen barne- og ungdomsskole har de fleste minoritetsspråklige elevene i kommunen og har utarbeidet en skriftlig plan for arbeidet med særskilt norskopplæring, morsmålsopplæring og tospråklig opplæring. Alle minoritetsspråklige elever får særskilt norskopplæring i dag. Samtidig fremkom det i intervjuer i undersøkelsen at noen elever ville hatt utbytte av særskilt norskopplæring lenger og noen ville hatt utbytte av å ha dette i hele grunnskolen. Vår vurdering er at det er positivt for skolens arbeid med minoritetsspråklige elever at det er utarbeidet retningslinjer for dette arbeidet.

Kommunen har elever fra mange land med ulike morsmål og som ofte ikke kan engelsk. Kommunen har ikke tilgang til voksne som kan gi morsmålsopplæring og/eller tospråklig opplæring i alle disse språkene. Vår undersøkelse viser at når kommunen tar imot barn fra mange ulike nasjonaliteter, så vil det bli en utfordring med å oppfylle kravet i lovverket om at de skal få morsmålsopplæring ved behov. Dokumentgjennomgang og intervju viser at der de ikke klarer å gi morsmålsopplæring tilstreber kommunen å ivareta dette på andre måter. Etter vår vurdering bør kommunen undersøke om det er mulig å samarbeide med nabokommuner om dette.

ANBEFALINGER

- Kommunen bør tilrettelegge for at lærerne kan kontakte PP-rådgiver ved behov for rådgivning.
- Kommunen bør sikre at årsrapport for spesialundervisning utarbeides i henhold til planer og frister. Rapporten bør inneholde oversikt over den opplæring eleven har fått, om elevene har fått opplæring av den kompetansen som er angitt i vedtaket og om opplæring er gitt i henhold til timeantallet i vedtaket.
- Kommunen bør sikre at elever med vedtak om spesialundervisning får opplæring i henhold til vedtak ved fravær av spesialpedagog.
- Kommunen bør evaluere om samarbeidsrutinene mellom lærerne er tilstrekkelig, til at elever med vedtak får et forsvarlig helhetlig tjenestetilbud.
- Kommunen bør gjennomgå om minoritetsspråklige elever får særskilt norskopplæring helt til de kan følge ordinær opplæring i alle fag.
- Kommunen bør sikre at tilbud om morsmålsopplæring til minoritetsspråklige elever gis i henhold til lovverk og egne planer.

INNHOOLD

FORORD	2
SAMMENDRAG	3
1 INNLEDNING	9
1.1 BAKGRUNN OG BESTILLING	9
1.2 PROBLEMSTILLINGER.....	9
1.3 REVISJONSKRITERIER	9
1.4 AVGRENSING.....	10
1.5 METODE OG GJENNOMFØRING	10
1.6 KVALITETSSIKRING	11
1.7 AUKRA KOMMUNE – ORGANISERING.....	11
1.8 AUKRA KOMMUNE – OPPGAVER ETTER OPPLÆRINGSLOVEN	12
1.9 AUKRA KOMMUNE – PLAN- BUDSJETT- OG RAPPORTERINGSARBEID	13
1.10 HØRING	13
2 ORDINÆR OPPLÆRING	14
2.1 PROBLEMSTILLING OG REVISJONSKRITERIER.....	14
2.2 FUNN	15
2.3 REVISORS VURDERING	22
3 SPESIALUNDERVISNING	23
3.1 PROBLEMSTILLING OG REVISJONSKRITERIER.....	23
3.2 FUNN	24
3.3 REVISORS VURDERING	32
4 SAMORDNING AV SPESIALUNDERVISNING OG ORDINÆR OPPLÆRING	34
4.1 PROBLEMSTILLING OG REVISJONSKRITERIER.....	34
4.2 FUNN	34
4.3 REVISORS VURDERING	36
5 SÆRSKILT NORSKOPPLÆRING OG/ ELLER MORSMÅLSOPPLÆRING	37
5.1 PROBLEMSTILLING OG REVISJONSKRITERIER.....	37
5.2 FUNN	38
5.3 REVISORS VURDERING	40
REFERANSELISTE	42

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

VEDLEGG 1: HØRINGSUTTALELSE FRA KOMMUNEDIREKTØR	I
VEDLEGG 2: REVISJONSKRITERIER.....	II
VEDLEGG 3: PLAN- BUDSJETT- OG RAPPORTERINGSARBEID I AUKRA KOMMUNE	V

1 INNLEDNING

1.1 BAKGRUNN OG BESTILLING

Denne forvaltningsrevisjonsrapporten er utarbeidet med bakgrunn i kontrollutvalget sin bestilling og etterfølgende vedtatte prosjektplan. Vi har sett på tilpasset opplæring innen ordinær opplæring, spesialundervisning og særskilt norskopplæring.

1.2 PROBLEMSTILLINGER

I dette prosjektet har vi undersøkt en hovedproblemstilling og fire delproblemstillinger.

Hovedproblemstilling: I hvilken grad gir grunnskolen i Aukra kommune det undervisningstilbudet som elevene har krav på?

Delproblemstillinger:

1) Ordinær opplæring

I hvilken grad får elever undervisning som er tilpasset sine evner og forutsetninger?

2) Spesialundervisning

Gir grunnskolen en forsvarlig spesialundervisning til de elevene som har krav på dette?

3) Samordning av spesialundervisning og ordinær opplæring

Er spesialundervisning i tilstrekkelig grad samordnet med den ordinære opplæringen slik at forsvarlig utbytte av den samlede opplæringen sikres?

4) Særskilt norskopplæring og/ eller morsmålsopplæring

I hvilken grad får fremmedspråklige elever som har krav på det særskilt norskopplæring og/ eller morsmålsopplæring?

1.3 REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriterier skal utarbeides for hvert forvaltningsrevisjonsprosjekt og er de normer, krav eller standarder som virksomheten i kommunen skal vurderes opp mot. Revisjonskriteriene skal være begrunnet i, og utledet fra, autoritative kilder innenfor det reviderte området.

I denne forvaltningsrevisjonen er revisjonskriterier hentet fra følgende kilder:

- **Kommuneloven**
Loven stiller krav om at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for intern kontroll.
- **Opplæringsloven**
Loven stiller krav til opplæringen i grunnskolen.
- **Veileder til spesialundervisning, Utdanningsdirektoratet**
Veilederen har beskrivelser av det handlingsrommet som grunnskolen har til å tilpasse den ordinære opplæringen slik at elevene får et tilfredsstillende utbytte. Den har også beskrivelser om når retten til spesialundervisning trer inn og om saksgangen.

- **Veileder til regelverket for minoritetsspråklige 6-16 år, Utdanningsdirektoratet**
Barnet eller den unge har rett til grunnskoleopplæring fra det er sannsynlig at han eller hun skal oppholde seg i Norge lengre enn tre måneder.

Benyttede revisjonskriterier er nærmere utledet under hver problemstilling og i en samlet framstilling i vedlegg.

1.4 AVGRENSING

Prosjektet omfatter ikke voksne som har rett til spesialundervisning på grunnskolens område jf. opplæringsloven § 4 A-2.

1.5 METODE OG GJENNOMFØRING

Forvaltningsrevisjonen utføres i henhold til god kommunal revisjonsskikk, og er baseres på Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) sin standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001).

Vi har i dette prosjektet benytte flere metoder for å innhente data. Ved å kombinere ulike metoder for å belyse aktuelle områder kan vi få beskrivelser fra forskjellige synsvinkler. En slik kildetriangulering, det vil si bruk av flere ulike metoder for å belyse problemstillingen, vil styrke dataens og rapportens kvalitet (validitet). Disse metodene for datainnhenting gir oss et mer sammensatt og bredere innblikk i virkeligheten. Dersom inntrykket av et område er det samme ved å bruke ulike metoder, styrkes kvaliteten og gyldigheten til undersøkelsen.

Prosjektet er forankret i ledelsen i kommunen gjennom oppstartmøte med kommunedirektør, kommunalsjef drift og pedagogisk rådgiver.

Vi har innhentet og vurdert aktuelle planer, rutiner, maler, prosedyrer, verktøy etc. Vi har analysert følgende dokumenter:

- Plan for spesialpedagogisk arbeid ved Gossen barne- og ungdomsskole. Revidert våren 2020
- Plan for god språkopplæring for elever fra språklege minoritetar ved Gossen barne- og ungdomsskole. Revidert mars 2021.
- Plan for spesialundervisning 2020/2021, Julsundet skole.
- Mal for utfylling av Årsrapport av gjennomført spesialundervisning. Julsundet skole.
- Sjekkliste for henvisning til PPT, Julsundet skole.
- Prosedyre for henvisning til PPT 2019, Julsundet skole.
- Henvisningsskjema til PPT, Julsundet skole.
- Mal for Individuell plan (IOP), Julsundet skole.

Det er gjennomført intervju med rektorene ved de to skolene. Videre er det gjennomført fire gruppeintervju på Teams der gruppene bestod av fem til seks ansatte med ulike roller som kontaktlærere, assistenter, vernepleiere og spesialpedagoger. I tillegg er det gjennomført samtale på Teams med PP-rådgiver ved Pedagogisk psykologisk tjeneste for Aukra og Molde. Innspill fra ledere av foreldreutvalgene er innhentet som svar på et spørreskjema. Samtale med en elevrådsleder ble gjort på telefon. Innspill fra den andre elevrådslederen ble mottatt som svar på spørreskjema.

Informasjon er innhentet på oppstartsmøte med:

- Kommunedirektør
- Kommunalsjef drift
- Pedagogisk rådgiver

Intervjuer er gjennomført med:

- Rektor, Gossen barne- og ungdomsskole
- Avdelingsleder, ansvarlig for spesialpedagogisk opplæring, Gossen barne- og ungdomsskole
- Rektor, Julsundet skole
- Spesialpedagogisk koordinator, Julsundet skole
- 11 lærere, Gossen barne- og ungdomsskole
- 10 lærere, Julsundet skole

I tillegg er det gjennomført samtaler med:

- PP-rådgiver med oppfølgingsansvar av Gossen barne- og ungdomsskole og Julsundet skole
- Leder av Foreldreutvalget ved Gossen barne- og ungdomsskole
- Leder av Foreldreutvalget ved Julsundet skole
- Elevrådsleder 8.-10. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole
- Elevrådsleder 8.-10. klasse ved Julsundet skole

Alle intervjuene er verifisert av respondentene.

1.6 KVALITETSSIKRING

Forvaltningsrevisjonsrapporten har vært gjenstand for intern kvalitetssikring, i henhold til standard for forvaltningsrevisjon.

Faktaopplysningene i rapporten har også blitt kvalitetssikret av administrasjonen i kommunen gjennom verifisering av fakta, intervju og gjennom høring.

1.7 AUKRA KOMMUNE – ORGANISERING

Politisk organisering

Aukra kommunestyre er øverste folkevalgte organ i Aukra kommune og treffer vedtak på vegne av kommunen. Kommunen er politisk organisert med formannskap og to hovedutvalg. Hovedutvalgene er Livsløpsutvalet og Drift- og arealutvalet.

Kommunestyret har 21 medlemmer. Formannskapet består av syv medlemmer og har innstillingsmyndighet i alle saker som skal framlegges for kommunestyret med unntak for saker som kommer fra kontrollutvalget eller i saker hvor kommunestyret har delegert innstillingsretten til annet utvalg. De to hovedutvalgene har begge sju medlemmer.

Administrativ organisering

Den administrative ledelsen i kommune består av kommunedirektør, to kommunalsjefer, pedagogisk rådgiver, tre stabsavdelinger og 11 resultatenheter.

Kommunedirektør er øverste leder for den samlede kommunale administrasjonen i Aukra kommune. Kommunalsjefene har ansvar for henholdsvis drift, og plan og utvikling. De tre stabsavdelingene er Serviceavdeling, Økonomiavdeling og Organisasjonsavdeling.

Resultatenhetene er: Gossen barne- og ungdomsskole, Julsundet skole, Barnebo barnehage, Bergtippen barnehage, Innvandring og integrering, Kultur, Institusjonstjenester, Heimetjenester, Helse, NAV Aukra og Tekniske tjenester.

1.8 AUKRA KOMMUNE – OPPGAVER ETTER OPPLÆRINGSLOVEN

Kommunestyret i Aukra kommune har vedtatt reglement med oversikt over avgjørelsesmyndighet som blir delegert til folkevalgte organ og administrasjonen. Gjeldende delegeringsreglement ble vedtatt 13.12.2016, og er sist endret 18.6.2019.

Formålet med reglementet er å sikre en rasjonell og effektiv drift av kommunen til beste for innbyggerne. Kommunestyret er kommunen sitt øverste organ og treffer avgjørelser på vegne av kommunen i alle saker, så langt ikke annet følger av lov eller vedtak om delegering.

Avgjørelsesmyndighet i alle saker kan delegeres til formannskap og faste utvalg, når ikke annet følger av lov. På samme måten kan alle saker som ikke er av prinsipiell karakter delegeres til ordfører, til leder av utvalg og til kommunedirektør, når ikke annet følger av lov

Kommunedirektøren er øverste leder for den samlede kommunale administrasjonen, med de unntak som følger av lov, og innenfor de instruks eller pålegg som kommunestyret gir. Ansvarsområde, oppgaver og myndighet til kommunedirektøren er avklart i delegeringsreglementet.

Delegeringsreglementet har i kapittel 2.3 en oversikt over oppgaver som er delegert videre fra kommunestyret. Det går fram av tabell at oppfølging av opplæringsloven er delegert til Livsløpsutvalet, Rådmann og Skole/Barnehage/Kultur. Det er ett unntak fra denne delegasjonen ved at kommunestyret ikke kan delegerer avgjørelse av målformer i grunnskolen (opplæringsloven § 2-5).

DELEGERING AV OPPGAVER ETTER OPPLÆRINGSLOVEN TIL LIVSLØPSUTVALET

I kapittel 4 i delegeringsreglementet delegerer kommunestyret oppgaver til Livsløpsutvalet.

4.1 Innleiing

«Livsløpsutvalet har mynde til å gjere vedtak innanfor dei rammer og etter dei retningslinjer som går fram av lover og forskrifter, etter § 2 i reglementet og etter vedtak i kommunestyret. I tillegg har utvalet mynde til å forvalte øymerke tilskotsmidlar som kjem til i driftsåret, og midlar løyvd til saksområdet, når ikkje anna er nedfelt i økonomireglementet. Utvalet fordelar kulturmidlar. Utvalet har også ansvar for planarbeid innanfor rammer, prioriteringar og overordna planar vedteke av kommunestyret. Utvalet har ansvar for samordning og samarbeid med andre kommunale og eventuelle private organ, med tidsgrensande arbeidsoppgåver, i tillegg til å samordne og samarbeide med frivillige kulturaktivitetar i kommunen».

4.10 Opplæringslova

«Livsløpsutvalet tek avgjerd i saker kommunen skal avgjere etter opplæringslova med seinare endringar som er av prinsipiell karakter, og som ikkje er lagt til andre. Unntak er § 2-5 om målføre og § 2-9, 1. ledd om ordensreglement, som ligg til kommunestyret.

Dette gjeld:

- Søkje om forsøk som krev avvik frå lover og forskrifter (opplæringslova § 1-4)
- Gje forskrift om undervisningstid utover minsteramma (opplæringslova § 2-2, 2. ledd)
- Gje forskrift om skole- og feriedagar (opplæringslova § 2-2, 4. ledd)
- Bruk av timar utover minstetimeramma, gitt etter § 2-2, 2. ledd (opplæringslova § 2-3, 1. ledd)
- Søkje departementet om løyve til avvik frå § 2-3, 1. ledd og frå forskrifter om læreplan (opplæringslova § 2-3, 5. ledd)
- Gje forskrifter om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til (opplæringslova § 8-1)

Enkeltvedtak om å tildele gratis skyss for elevar som har særleg farleg eller vanskeleg skoleveg (opplæringslova § 13.4) er delegert til rådmannen».

DELEGERING AV OPPGAVER ETTER OPPLÆRINGSLOVEN TIL KOMMUNEDIREKTØREN

I kapittel 10 delegerer kommunestyret sektorovergripende oppgaver til kommunedirektøren.

Kommunedirektøren får i kapittel 15 delegert oppgaver innen skoleområdet. For oppgaver etter opplæringsloven bestemmes følgende:

«Rådmannen er delegert mynde til å avgjere saker etter opplæringsloven med forskrifter, med unntak av det som kjem fram etter pkt. 4.10 (livsløpsutvalet) og § 2-5 målføre i grunnskolane, som ligg til kommunestyret».

1.9 AUKRA KOMMUNE – PLAN- BUDSJETT- OG RAPPORTERINGSARBEID

Vi har som del av forvaltningsrevisjonsprosjektet gjennomgått plan-, budsjett og rapporteringsarbeid i kommunen. Tilpasset opplæring i grunnskolen omtales i en rekke dokumenter. Dette gjelder særlig:

- Kommuneplanens samfunnsdel
- Budsjett og økonomiplan
- Økonomirapportering
- Årsrapport
- Tilstandsrapport for grunnskolen

Relevante opplysninger i dokumentene om tilpasset opplæring i grunnskolen gjengis i vedlegg 3.

1.10 HØRING

Et utkast til rapport ble 26.05.2021 sendt til kommunedirektør. Utkastet ble gjennomgått i høringsmøte 04.06.2021 der kommunedirektør, kommunalsjef drift, pedagogisk rådgiver, rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole, rektor ved Julsundet skole, oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor og forvaltningsrevisor deltok.

Justert rapport etter høringsmøte ble sendt til kommunedirektøren. Vi mottok høringsvar fra kommunedirektøren 09.06.2021. Kommunen gav sine tilbakemeldinger i høringsmøte, disse er innarbeidet i rapporten. Basert på dette har kommunedirektør informert om at det ikke gis ytterligere høringsuttalelse.

2 ORDINÆR OPPLÆRING

2.1 PROBLEMSTILLING OG REVISJONSKRITERIER

PROBLEMSTILLING

- I hvilken grad får elever undervisning som er tilpasset sine evner og forutsetninger?

REVISJONSKRITERIER

- «Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, lærlingen, praksisbrevkandidaten og lærekandidaten» (opplæringslova § 1-3)
- «På 1. til 4. årstrinn skal skolen sørgje for at elevar som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skriving eller rekning, raskt får eigna intensiv opplæring slik at forventta progresjon blir nådd. Om omsynet til eleven sitt beste talar for det, kan den intensive opplæringa i ein kort periode givast som eineundervisning» (opplæringslova § 1-4)
- Skoleeier må tilpasse læreplanene for fag etter lokale forhold. Dette gir et stort lokalt handlingsrom for den enkelte kommune. Opplæringen skal tilpasses den enkelte elev og elevgruppe og dermed legge til rette for deres læring og utvikling (udir.no, veileder til spesialundervisning kapittel 1.4, Utdanningsdirektoratet)
- «Kvar kommune og kvar fylkeskommune skal ha ei pedagogisk-psykologisk teneste. Den pedagogisk-psykologiske tenesta i ein kommune kan organiserast i samarbeid med andre kommunar eller med fylkeskommunen. Tenesta skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å leggje opplæringa betre til rette for elevar med særlege behov. Den pedagogisk-psykologiske tenesta skal sørgje for at det blir utarbeidd sakkunnig vurdering der lova krev det» (opplæringslova § 5-6)

UTLEDEDE REVISJONSKRITERIER

- Er opplæringen i grunnskolen tilpasset evnene og forutsetningene til den enkelte elev?
- Sikrer Aukra kommune at elever i 1.-4. trinn, som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning, raskt får egnet intensiv opplæring slik at forventet progresjon blir nådd?
- Hjelper den pedagogisk-psykologiske-tjenesten (PPT) skolene i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for elever med særlige behov?

2.2 FUNN

Begge skolene har utarbeidet plan for det spesialpedagogiske arbeidet. Dokumentene har prosedyrer og retningslinjer for hvordan arbeidet med spesialundervisning skal planlegges og gjennomføres. Dokumentene sier også noe om forventninger til og gjennomføring av ordinær opplæring og tidlig innsats.

Gossen barne- og ungdomsskole

Plan for spesialpedagogisk arbeid ved Gossen barne- og ungdomsskole (GBU), som sist ble revidert våren 2020, sier følgende om tilpasset opplæring:

«Kunnskapsløftet presiserer at tilpassa opplæring skal gjelde alle.

Alle elevar har rett til tilpassa opplæring. Tilpassa opplæring er dei tiltaka som skolen set inn for å sikre at alle elevar får best mogeleg utbytte av opplæringa. Tiltaka kan vere knytta mot organiseringa av opplæringa, pedagogiske metodar og progresjon.

Det er svært viktig at følgjande punkt er sikra for å fremje ei opplæring som er tilpassa elevane sine evner og føresetnader:

- Eit godt læringsmiljø:

Det er ein føresetnad for alle elevar si utvikling.

- Lokalt arbeid med læreplanar:

Skal sikre at elevane får den opplæringa dei har krav på. Læreplanverket gjeld i utgangspunktet også for spesialundervisninga. Det skal vere samanheng mellom dei individuelle opplæringsplanane og andre lokale læreplanar.

- Vurderingspraksis:

Alle elevar har rett til individuell vurdering. Den omfattar både underveisvurdering og sluttvurdering. Alle elevar skal løpande og systematisk få underveisvurdering. Undervegsvurdering gir grunnlaget for tilpassa opplæring og fører til at eleven aukar kompetansen sin i faget. Undervegsvurdering skal brukast for å vurdere om ein elev har tilfredsstillande utbytte av opplæringa eller har behov for spesialundervisning.

Fire prinsipp er sentrale i vurderingsprosessane:

- 1) Elevane forstår kva dei skal lære og kva som er forventa av dei
- 2) Elevane får tilbakemeldingar som fortel dei om kvaliteten på arbeidet/prestasjonen
- 3) Elevane får råd om korleis dei kan forbetre seg
- 4) Elevane er involverte i eige læringsarbeid gjennom mellom anna å vurderer eige arbeid og utvikling.

- God kompetanse

- Universell utforming

Prinsippet om tilpassa opplæring famnar både den ordinære opplæringa og spesialundervisninga. Skolen sin evne til å gi elevane ei opplæring som tek i vare den faglege og sosiale utviklinga innanfor ramma av ordinær opplæring, er med å avgjere behovet for spesialundervisning».

Julsundet skole

Plan for spesialundervisning 2020/21, Julsundet skole, som sist ble revidert 22.4.2021, gir i innledningen informasjon om ressursteam:

«Julsundet skole har eit ressursteam som har eit overordna ansvar for at alle elevar ved skolen, skal få tilpassa opplæring. Ressursteamet er lærarane sin primærkontakt, når det gjeld spesialundervisning eller drøfting av ei eventuell oppmelding til PPT».

I kapittel 2 omtales tidlig innsats:

«Elevane på 1.-4. trinn har stasjonar i norsk og matematikk 1-2 gonger i veka. Spes.ped.lærer er med på ei økt i norsk/ matte ein gong i veka. Då får kontaktlærer og spes.ped.lærer reflektert saman; over kvar einskild elev si utvikling.

I tillegg får elevar som treng eit ekstra løft, tilbod om oppfølging av spesialpedagog individuelt/ gruppe over ein periode. I norsk følgjer ein mykje av opplegget som Lesesenteret i Stavanger har utarbeidd i prosjektet, «På sporet».

«På sporet er eit forskingsbasert treningsopplegg i lesing og skriving. Forskarar ved Lesesenteret, Universitetet i Stavanger har utvikla På sporet, og Nynorsksenteret har omsett og tilrettelagt opplegget til nynorsk. Opplegget er laga for elevar på 1. og 2. trinn som står i fare for å utvikle lese- og skrivevanskar, og det bør gjennomførast i små grupper» (Lesesenteret, 2020).

Spesialpedagogen gjennomfører ei økt med lita gruppe som treng intensiv øving:

Ei økt består av følgjande fire delar: Varer frå 30-60 min.

1. ABC (10 min) Sikker kopling mellom bokstav og bokstavlyd. Appar: GraphoGame, På sporet ABC
2. Les (Arbeidsform: Veileda lesing)
3. Skriv Nettbrett: Skoleskrift og hodetelefon Får høre bokstavlyd på øret. Korte skriveoppgåver
4. Forstå, høgtlesing og samtale

TILPASSET ORDINÆR OPPLÆRING

Opplæringen i grunnskolen skal tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte elev

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole sin strategi for å få til en tilpasset opplæring til evnene og forutsetningene til hver elev er at de 1) Jobber for et godt læringsmiljø 2) Lager gode læreplaner 3) Etablerer en god vurderingspraksis. Når elevene og lærerne vet hva målene er, vil de være i stand til å gi en bedre tilpasset opplæring.

Det ble opplyst at skolen har utarbeidet en spesialpedagogisk plan som også omfatter tips og råd til hvordan de skal tilpasse opplæringen i ordinær opplæring.

1.-4. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser at for å kunne tilpasse den ordinære opplæringen, kartlegger de kunnskapsnivået til hver elev. De arbeider tett opp mot hver elev og gjennomfører elev- og foreldresamtaler. Læreverkene er tilrettelagt for at det kan gis undervisning, oppgaver og lekser på flere nivå i samme bok. I norsk brukes læreverket Salto på 1. til 4. trinn. For 1. og 2. trinn er dette delt inn i tre vanskelighetsgrader sol, måne og stjerne og for 3. trinn i sol og måne. Det oppleves som positivt å kunne bruke samme læreverk over flere år. Elever som ikke har utbytte av det letteste nivået i læreverket, bruker andre bøker og verktøy. Lærerne opplyser at de jobber med å utarbeide en plan for hvilke lærestrategier som skal brukes på 1.-4. trinn.

Det mest utfordrende er når elevene skal gis opplæring ut fra sitt nivå og på ulike målform, det blir mye å holde oversikt over. For eksempel i 3. klasse er det 12 elever som har bokmål og 19 elever som har nynorsk som hovedform. Totalt sett opplever lærerne at de greier å gi en ordinær opplæring som blir tilpasset evnene og forutsetningene til hver enkelt elev.

5. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser at alle elevene på 5. trinnet har hver sin pc. Elevene blir tildelt oppgaver på det nivået som de er på innen det temaet som de jobber med i faget. Elevene jobber med sin tildelte oppgave på sitt nivå. Temaet er det samme, men blir formidlet med ulike vanskelighetsgrad. Ved leselekser kan elevene lese inn teksten på en lydfil og sende til lærer. Lærer hører elevene i leselekser fra lydfilen og kan gi sin tilbakemelding direkte til elevens pc.

Skriftlige lekser sendes også direkte til lærer som retter disse og returnerer resultat til hver enkelt elev på pc.

Gossen barne- og ungdomsskole: Enkelte lærere opplever det som mest utfordrende at så mange elever i dag sliter med psykososiale vansker. Det er stor variasjon i dagsform hvor mottakelig de er for å ta inn kunnskap. Det blir en del situasjoner hvor ansatte må ta seg av barn som har behov for å gå ut av klasserommet å snakke om sosiale utfordringer som opptar dem. Dette er blitt en stor del av arbeidshverdagen til lærerne og de opplever å mangle kompetanse på å hjelpe elevene med dette.

Totalt sett føler lærerne at de oppfyller kravet om å tilpasse opplæringen til hver enkelt elev.

Leder av Foreldreutvalget ved Gossen barne- og ungdomsskole har mottatt tilbakemeldinger fra foreldre på at de er positivt overrasket over hvor godt skolen tilpasser undervisningen og lekser til barnas evner.

Elevrådsleder 8.-10. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser at hun har ingen tilbakemeldinger fra andre elever om at noen er misfornøyde med tilpassing av opplæring til hver enkelt elev. De som trenger hjelp, får det. Det oppleves ikke at det er noen som kvier seg for å spørre om hjelp. De har en fin mulighet å kunne spørre direkte til lærer via pc om man ønsker det.

Elevene på ungdomstrinnene har også leselekser som de leser inn i fil og sender til lærer. Andre ganger blir det gjort slik at de fremfører leseleksene muntlig til hverandre to og to elever i klasserommet. Det kan være både i norsk, engelsk, naturfag, samfunnsfag og KRLE.

Det oppleves som at undervisningen er god og at elevene er fornøyde med lærerne. De er som oftest rundt 18 elever i undervisningen. Da er det som oftest en lærer og en spesialpedagog eller en assistent i klassen. Ved fravær kan det skje at det er bare en lærer.

Rektor ved Julsundet skole opplyste at skolen har skriftlige retningslinjer for de ansatte for arbeidet med å tilpasse opplæringen til hver enkelt elev i «Plan for spesialundervisning 2020/2021». Lærerne skal inkludere både faglig og sosial mestring for alle elevene i sitt planarbeid.

1.-5. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyser at elevene i 1.-4. trinn jobber i ulike apper med oppgaver på ulike nivå. Alt etter hvor mye de kan så kan de gå videre til mer og mer vanskeligere oppgaver. Lærerne 1.-4. klasse opplever at de har kapasitet til å se hvilke elever som ikke forstår og som trenger mer hjelp og hvilke elever som lærer raskt og trenger mer utfordrende oppgaver.

I 5. klasse bruker elevene pc slik som elevene på ungdomstrinnet med kommunikasjon i Teams. For å kunne tilpasse opplæringen enda bedre, jobber de med å få til et «ressursbibliotek» med et større utvalg av oppgaver å velge i.

Både lærere i 1.-4. trinn og 5. klasse opplever at de største utfordringene er å tilpasse undervisningen til hver enkelt elev når det er så stort spenn i kunnskapsnivået blant elevene.

Det opplyses at det er nok lærere på trinnene til å gi god undervisning, men læringsutbytte kunne vært bedre med to lærere i basisfagene.

8.-10. trinn Julsundet skole. Lærere opplyste at de tilpasser opplæringen ved å bruke et læreverk med opplæring på forskjellige nivå. Dette gjør det mulig å arbeide tett på det nivået den enkelte er på. Noe undervisning blir gitt i hel klasse med opptil 22 elever, andre ganger gis undervisning ved oppdelt klasse i grupper. Kunnskapsnivået til elevene blir kartlagt gjennom nasjonale prøver.

De har 3 kontaktlærere på hvert av ungdomstrinnene. I mange fag er læreverkene bygget opp slik at flinke elever får utfordringer. Opplæringen til denne gruppen kunne vært enda bedre hvis skolen hadde noe mer ressurser.

Utfordringen er at elevene er på forskjellig nivå og trenger ulik oppfølging. Det er for eksempel vanskelig å gi en elev som trenger praktisk tilnærming til matematikk tilstrekkelig oppfølging.

Lærerne mener de gir en opplæring som er tilpasset hver enkelt elev, men samtidig mener de at opplæringen kunne ha vært enda bedre hvis skolen hadde noe mer ressurser.

Leder av foreldreutvalget ved Julsundet skole er positive til at det blir gitt undervisning tilpasset de enkeltes elevers evner og forutsetninger. De savner oftere dokumentasjon og bedre kommunikasjon på hvordan opplæringen blir gitt, slik at de kan følge opp bedre når det gjøres lekser. Har fått informasjon ved foreldresamtale om handlingsplan for oppfølging og tettere undervisning i enkelte fag, men de er usikre på om dette blir gjennomført når de faste lærerne er borte.

Eleverådsleder 8.-10. trinn ved Julsundet skole opplyser at de fleste elevene han kjenner til er fornøyde med undervisningen og fornøyde med hvordan den blir tilpasset slik at alle blir inkludert og har en mulighet til å forstå og lære faget. Elevene er fornøyde med at det kan komme ekstralærere inn i klasserommet og bistå med undervisningen. Alle får som regel de samme oppgavene, men om de er litt for vanskelig vil lærer hjelpe hver enkelt elev litt ekstra. Dersom flere har samme utfordring kan læreren ta dette opp på tavla for å prøve å gi mer forståelse. Elevene bruker datamaskiner ofte i timene for å skrive i egne inndelinger i OneNote. Flertallet av elevene liker å skrive på datamaskiner framfor å bruke bok og blyant. Skolen har digitale lærebøker som kan brukes ved behov.

PP-rådgiver ved begge skolene opplever at lærerne på begge skolene er gode på å tilpasse opplæringen til hver enkelt elev. De ser muligheter og er åpne for utvikling. Begge skolene er med i et utviklingsprosjekt via Statped (Statlig spesialpedagogisk tjeneste). Statped støtter grunnopplæring for barn med særskilte behov i grunnskolen. Skolene er med i prosjektet for å bli enda bedre på å tilpasse den ordinære opplæringen.

Digitaliseringen hjelper også til med å tilpasse undervisningen til hver enkelt elev. Aukra kommune har Ipad til elevene i 1.-4. trinn og pc til hver av elevene i 5. -10. klasse. Det er enklere å legge til rette

oppgaver, lekser og kommunisere direkte mellom lærer og elev på denne måte. Det at elevene har hver sin pc/ Ipad og kommuniserer på denne måten gjøres på de fleste skolene i dag. Gossen barne- og ungdomsskole og Julsundet skole var tidlig ute med å anskaffe hver sin pc til elevene i 5. -10. trinn og fikk litt senere Ipad til hver elev i 1. -4. trinn.

Kommunen opplyser om at de legger ned betydelig innsats i arbeidet med GDPR for å sikre elevene god tilpasset opplæring ved hjelp av digitale hjelpemidler og apper. GDPR må være ivaretatt før digitale tjenester gjøres tilgjengelig for elevene.

TIDLIG INNSATS

Elever i 1.-4. trinn, som bli hengende etter i lesing, skriving eller regning skal raskt får intensiv opplæring slik at forventet progresjon blir nådd

Det ble i oppstartsmøte opplyst om at Aukraskolen er raske med å sette inn ressurser til tidlig innsats slik at de kan unngå å måtte treffe vedtak på spesialundervisning. Aukraskolen har betydelig ressurser til tidlig innsats. De jobber også med en kommunal lese- og skriveplan som omhandler dette området. Aukra kommune søkte Statped om veiledning for at skolene og kommunen sammen med Statped kunne utarbeide kommunal lese- og skriveplan.

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser om at spesped ansvarlig og ansvarlig for intensiv opplæring ved skolen følger opp arbeidet innen tidlig innsats. De har kapasitet til å gi noe eneundervisning om det er behov for det. De har god grunnbemanning slik at nødvendige ressurser kan settes inn ved behov. Elevene trenger ofte hjelp både faglig og sosialt.

1.-4. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser at når kontaktlærerne ser at det er elever som står i fare for å bli hengende etter i læringen, gir de innspill til lærer som er ansvarlig for intensiv opplæring for 1.-4. trinn. Hun vurderer og foreslår tiltak. Hun opplyser at hun gir intensiv opplæring i små grupper eller en til en dersom det er behov for det. Hun kan også være ekstra støtte i klasserommet og hjelpe de elevene som trenger det uten at de blir tatt ut av fellesskapet. Fra høsten er målet å lage grupper som jobber sammen i korte økter flere dager i uken og over en periode på 8-10 uker før de bytter om på gruppene. Da kan det gå inntil 10 uker før hun starter intensiv opplæring med en elev, men søknadene blir vurdert fortløpende.

Lærerne opplyser om at småskoletrinnene de siste årene har fått tildelt noen «tidlig innsats timer». 1. og 2. trinn er blitt prioritert og fått flest timer. 3. trinn er nå tildelt 2 timer hver uke. Erfaringer med «tidlig innsats timer» er gode. Det ble nevnt eksempel der fem elever fikk oppfølging i lesing på 1. og 2. trinn. På 3. trinn var det tre elever som hadde fått hjelp til å komme på godt nok nivå til å følge ordinær undervisning i lesing. På 1., 2. og 4. trinn brukes stasjonsundervisning. På grunn av mye fravær på 3. trinn har det vært for få lærere til å ha fast opplegg for stasjonsundervisning dette skoleåret.

Rektor ved Julsundet skole opplyser at skolen har et Ressursteam både for tidlig innsats (og spesialundervisning). Der drøftes det hvem som trenger intensiv opplæring for at de skal kunne oppnå forventet progresjon. De setter inn ekstra ressurser i 1.-4. trinn for å hindre at de må fatte mange flere vedtak på spesialundervisning. De har utarbeidet en skriftlig plan for arbeidet med tidlig

innsats i «Plan for spesialundervisning 2020/2021». Det opplyses om at skolen har ressurser til å gi eneundervisning om det er behov for det.

Julsundet skole organiserer undervisningen slik at elevene er inndelt i grupper og roterer mellom stasjoner i 1.-4. trinn. Rektor opplyste om at de har gode erfaringer med stasjonsundervisning og at dette også gjelder for 5.-7. trinn.

På sikt er det ønskelig å gjennomføre dette for alle klassetrinn. Ved stasjonsundervisning kan undervisningen tilpasses til tema og interesse for elevene.

1.-5. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyser at i 2 og 3. klasse er tidlig innsats ressurs timeplanfestet 2 timer i uken. I 1. klasse er det 1 time i uken. Tidlig innstastimene brukes på korte økter i lesing og skriving hver dag. Lærerne opplever at det er planlagt for få timer til tidlig innsats. De må prioritere hvilke elever som skal få tidlig innsats.

1. og 2. klasse har et samarbeid med spesped koordinatør siden hun er inne i disse klassene og gir tidlig innsats timer. Det fører til at kontaktlærerne i disse to klassene har et tettere samarbeid med spesped koordinatør og kan spørre henne om råd og tips til hva som kan gjøres bedre eller annerledes innenfor den ordinære opplæringen.

3 og 5. klasse har ikke et slikt samarbeid med spesped koordinatør og heller ikke et direkte samarbeid med PPT med rutine på å spørre om råd innenfor den ordinære opplæringen. I hver sakkyndig vurdering står det anbefalinger av tiltak også innenfor den ordinære undervisningen.

De kjenner ikke så godt til det som står om tidlig innsats i den reviderte planen for det spesialpedagogiske arbeidet på Julsundet skole, siden denne er helt ny. De er fra før kjent med lovverket innen tidlig innsats.

Leder av foreldreutvalget ved Julsundet skole opplyser at foreldre opplever tidlig innsats som viktig fordi det gir en god plattform for den videre opplæringen. Foreldre mener de får god oppfølging i forbindelse med tidlig innsats. Det som kan være uheldig er at det er ofte permisjon eller sykdom blant de faste lærerne som gjør at det er ofte vikarer inne i bildet. Noen klasser skifter også ofte lærere i løpet av skoleårene.

Bemanning og kompetanse

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser at de har flere lærere som har tatt videreutdanning og skolen har deltatt i flere nasjonale satsinger. Denne kompetanseutviklingen styrker profesjonsfellesskapet og bidrar til best mulig læring for elevene.

1.-4. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole Lærerne opplever å ha tilstrekkelig med lærerressurser i ordinær opplæring og tidlig innsats, når alle er til stede. Ved fravær kan det være utfordringer hvis det ikke lykkes med å ta inn vikar eller at vikar ikke er fagutdannet. Ansatte og lærere på skolen samarbeider godt og hjelper hverandre.

5. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplever at de har tilstrekkelig med lærerressurser. De er fire voksne inne i en klasse på 23 elever. Lærerressursene består da av kontaktlærer, assistenter og lærere som underviser i spesialundervisning. Klassen blir oppdelt i to grupper i undervisningen. Lærerressursene fordeler seg i de to gruppene der det er behov.

Rektor ved Julsundet skole opplyser om at de har godt utdannede ansatte. De har noen utfordringer med å ha lærere med kompetanse i alle fagene. Noen lærere på 1.-7. og 8.-10. trinn tar videreutdanning, de fleste av disse er tidligere allmennlærere, en er sosionom. Kommunen har en rekrutterings- og kompetanseplan. Rektor opplyser om at Julsundet skole har behov for engelsklærer til å undervise i 5.-7. trinn, siden de nasjonale prøvene viser noe lavt resultat på disse trinnene. Skolen har ikke behov for flere assistenter. SFO er godt bemannet med en ansatt per åtte elever.

8.-10. trinn Julsundet skole. Lærerne mener de gir en opplæring som er tilpasset hver enkelt elev, men opplæringen kunne ha vært enda bedre hvis skolen hadde noe mer ressurser.

Det ble i oppstartsmøte opplyst om at Aukraskolen var godt innenfor lærertetthetsnormen i skoleåret 2019/2020. Kommunen hadde færre elever per lærer sammenliknet med Møre og Romsdal fylket og landet, men noe flere elever per lærer enn kommuner i samme KOSTRA-gruppe. Utdanningsdirektoratets kalkulator for lærenorm, skoleåret 2020-21, viser at den ene skolen har høyere lærertetthet enn den andre. (Samtidig er det en kvalitetsindikator for å ivareta de flerspråklige barna på Gossen).

PPT OG ORGANISASJONSUTVIKLING

Den pedagogisk-psykologiske-tjenesten (PPT) skal hjelpe skolen med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for elever med særlige behov.

Det ble i oppstartsmøte opplyst om at Aukra kommune kjøper pedagogisk tjeneste fra Molde kommune. De har faste kontakter med to PP-rådgivere som totalt utgjør 1,2 stilling. Kommunen har mulighet til å spørre PPT om råd ikke bare ved utarbeidelse av sakkyndig vurderinger, men også innen den ordinære opplæringen.

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser at de har en kontaktperson i PPT. De har månedlige møter med PPT både om systemarbeid og om elevsaker. PP-rådgiver er med og gir innspill til tiltak for forbedringer. PPT har utarbeidet en prosedyre som viser saksgangen om hvilke tiltak som skal være utprøvd før det blir sendt henvendelse til PPT om sakkyndig vurdering.

1.-4. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser at de samarbeider både med PPT og med spesped ansvarlig, om råd til tiltak innen ordinær opplæring.

5. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser at de kommuniserer ikke direkte med PPT om elever når de er i bekymringsfasen. Bekymringer og drøftelser om hvilke tiltak som kan prøves ut for å oppnå bedre læring, drøftes med spesped ansvarlig på skolen. Spesped ansvarlig kan videreformidle og rådføre seg med PPT. Bekymringer tas videre i spesialpedagogisk team på skolen.

Rektor ved Julsundet skole opplyser at det blir ikke til at lærerne selv kontakter PP-rådgiver for å spørre om råd innen den ordinære opplæringen. Dette fordi de har en ordning hvor det er spesped koordinator som tar seg av dette. Kontaktlærere kan spørre spesped koordinator om råd til ulike tiltak som kan prøves ut for elever som strever i den ordinære undervisningen.

1.-5. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyser at 1. og 2. klasse har et samarbeid med spesped koordinatoren siden hun er inne i disse klassene og gir intensiv opplæring. Det fører til at kontaktlærerne i disse to klassene har et tettere samarbeid med spesped koordinatoren og kan spørre henne om råd og tips til hva som kan gjøres bedre eller annerledes innenfor den ordinære opplæringen.

3., 4., og 5. klasse har ikke det samme samarbeidet med spesped koordinatoren og heller ikke et direkte samarbeid med PPT hvor det er rutine på å spørre om råd innenfor den ordinære opplæringen.

8.-10. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyste at de kan innhente råd fra PPT, men at det ofte er lettest å henvende seg til inspektør eller teamleder på ungdomstrinnet. Lærerne opplyste at den nye spesped koordinatoren har vært lite i kontakt med ungdomstrinnet. Stillingsinnehaver er i en fase der hun skal finne sin rolle. Hun har mest erfaring fra 1.- 4. trinn. Det er ønskelig at spesped koordinatoren følger opp ungdomstrinnet nærmere.

PP-rådgiver for begge skolene vil mer enn gjerne at lærerne spør om råd også innen ordinær opplæring. Hun besøker begge skolene i kommunen hver 14. dag. Enkelte måneder kan det bli oftere. Besøkene er stort sett blitt opprettholdt under koronapandemien.

PP-rådgiver har inntrykk av at lærerne ved begge skolene samarbeider godt og spør hverandre om råd og tips innen den ordinære opplæringen. På Gossen barne- og ungdomsskole er hun mer synlig for lærerne inne i bygget og kan oppleve å få spørsmål om råd og tips til tiltak som kan prøves ut for bedre læring innen ordinær opplæring. Hun opplever ikke å få slike spørsmål ved Julsundet skole. Det kan være at hun ikke er like synlig der fordi bygget er mer lukket utformet og med større avstand mellom klassetrinnene. Kanskje vet ikke lærerne hvilke dager hun er der.

2.3 REVISORS VURDERING

Er opplæringen i grunnskolen tilpasset evnene og forutsetningene til den enkelte elev?

Vi vurderer det som at opplæringen i grunnskolen i Aukra kommune i stor grad blir tilpasset evnene og forutsetningene til den enkelte elev.

Begge skolene kartlegger elevenes kunnskapsnivå jevnlig, tilpasser opplæringen ved å bruke læreverker med oppgaver med ulik vanskelighetsgrad som lærerne tilpasser til hver enkelt elev. Hver elev har Ipad eller pc hvor de kan bli gitt tilpassede oppgaver, stille spørsmål til lærer og få tilbakemeldinger fra lærer. Lærere og elevrådsledere opplyser om at lærerne har kapasitet til å hjelpe de som trenger hjelp og de som har behov for mer utfordrende oppgaver. Leder av foreldreutvalg på en av skolene har fått tilbakemeldinger fra foreldre om at de er positivt overrasket over hvor godt skolen tilpasser undervisning og lekser til barnas evner. Det opplyses at skolene har tilstrekkelig med bemanning med god kompetanse, men det kan være utfordrende å få vikarer ved fravær.

Sikrer Aukra kommune at elever i 1.-4. trinn, som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning, raskt får egnet intensiv opplæring slik at forventet progresjon blir nådd?

Vår vurdering er at begge skolene har et system for å sette inn egnet intensiv opplæring for elever som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning.

Kommuneadministrasjonen opplyser om at de er raske med å sette inn ressurser til tidlig innsats. Rektor og ansatte ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser om at de har god grunnbemanning slik at nødvendige ressurser kan settes inn ved behov. De har kapasitet til å gi eneundervisning.

Begge skolene kartlegger, vurderer og ser hvilke elever som står i fare for å henge etter i opplæringen og prioriterer hvilke elever som skal få intensiv opplæring. Begge skolene har lærere som har ansvar for å gi intensiv opplæring.

Lærerne i 1. og 2. klasse ved Julsundet skole er fornøyde med tidlig innsats. Kontaktlærerne der samarbeider med spesped koordinator som er inne å gir tidlig innsats timer. Lærerne 3.-4. trinn ved Julsundet skole opplever at det er planlagt for få timer til tidlig innsats. Rektor opplyser om at det er tildelt tilstrekkelig timer til tidlig innsats også i 3. og 4. trinn. Vår vurdering er at skolen bør ta en evaluering internt av hvordan disse timene blir brukt.

Julsundet skole har retningslinjer for arbeidet med tidlig innsats i Plan for spesialundervisning 2020/2021. Ifølge denne skal spesped lærer en gang per uke, være med i undervisning og sammen med kontaktlærer evaluere hvem som har behov for intensiv opplæring. Elever som blir tildelt slik opplæring skal få dette av spesped lærer i liten gruppe 30-60 minutter per uke.

Hjelper den pedagogisk-psykologiske-tjenesten (PPT) skolene i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for elever med særlige behov?

Rektorene og spesped ansvarlige på begge skolene har månedlige møter med PPT hvor de kan spørre PPT om råd. PP-rådgiver ønsker at lærerne spør henne om råd. Noen lærere på Gossen barne- og ungdomsskole spør PP-rådgiver om råd, men de fleste rådfører seg med skolens spesped ansvarlig.

1.-2. klasse ved Julsundet skole rådfører seg med spesped ansvarlig på skolen, men 5.-10. klassene har ikke rutine på å rådføre seg hverken med PPT eller med spesped koordinator. 8.-10. trinn rådfører seg oftest med inspektør eller teamleder for ungdomstrinnet.

Vi anbefaler at alle lærere kan kontakte PP-rådgiver ved behov for rådgivning.

ANBEFALING:

- Kommunen bør tilrettelegge for at lærerne kan kontakte PP-rådgiver ved behov for rådgivning.

3 SPESIALUNDERVISNING

3.1 PROBLEMSTILLING OG REVISJONSKRITERIER

PROBLEMSTILLING

- Gir grunnskolen en forsvarlig spesialundervisning til de elevene som har krav på dette?

REVISJONSKRITERIER

- «Elevar som ikkje har eller som ikkje kan få tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet, har rett til spesialundervisning» (opplæringslova § 5-1. ledd)
- «I vurderinga av kva for opplæringstilbod som skal givast, skal det særleg leggast vekt på utviklingsutsiktene til eleven. Opplæringstilbodet skal ha eit slikt innhald at det samla tilbodet kan gi eleven eit forsvarleg utbytte av opplæringa i forhold til andre elevar og i forhold til dei opplæringsmåla som er realistiske for eleven. Elevar som får spesialundervisning, skal ha det same totale undervisningstimetallet som gjeld andre elevar» (opplæringslova § 5-1, 2. ledd)
- Det er skolens ansvar å vurdere om en elev trenger spesialundervisning. Det er også skolens ansvar å be PP-tjenesten om å gjøre en sakkyndig vurdering hvis foreldrene ber om det, eller hvis skolen mener at eleven trenger spesialundervisning (udir.no, veileder om spesialundervisning, Utdanningsdirektoratet)

UTLEDEDE REVISJONSKRITERIER

- Gir Aukra kommune en forsvarlig spesialundervisning til de elevene som har krav på dette? Herunder er det aktuelt å vurdere om kommunen sikrer at:
 - pedagogisk-psykologiske tjenesten (PPT) utarbeider sakkyndig vurdering der loven krever det
 - kommunen treffer vedtak om spesialundervisning
 - det utarbeides individuell opplæringsplan (IOP) for elever med vedtak om spesialundervisning
 - det foretas underveisvurdering av måloppnåelse i forhold til IOP
 - det utarbeides skriftlig årsrapport med vurdering av måloppnåelse
 - elev og foreldre mottar årsrapport
 - årsrapport viser at elevene har fått den undervisningen som er beskrevet i IOP
 - årsrapport viser at elevene har fått opplæring av den kompetansen som er angitt i vedtaket
 - årsrapport viser at elevene har fått det timetallet med opplæring som er angitt i vedtaket

3.2 FUNN

Begge skolene har utarbeidet plan for det spesialpedagogiske arbeidet. Dokumentene har prosedyrer og retningslinjer for hvordan arbeidet med spesialundervisning skal planlegges og gjennomføres. Planene har en forskjellig oppbygging.

- Plan for spesialpedagogisk arbeid ved Gossen barne- og ungdomsskole (GBU), revidert våren 2020. Dokumentet har følgende kapittelinndeling:
 - Det spesialpedagogiske arbeidet ved GBU
 - Gjeldande lovverk
 - Tilpassa opplæring eller spesialundervisning § 1-3
 - Rett til spesialundervisning § 5-1
 - Saksgang for handsaming av spesialpedagogisk behov ved GBU
 - Avslutning av spesialundervisning
 - Kritiske overgangar

- Årlege rutiner
- Plan for spesialundervisning 2020/21, Julsundet skole, revidert 22.4.2021. Dokumentet har følgende kapittelinnledning:
 - Innleiing (ressursteamet og arbeidsinstruks for leiar av ressursteamet (rektor), spes.ped.koord i ressursteamet, kontaktlærer med § 5-1 elevar, lærar/ vernepleiar/ sosionom med § 5-1 elevar, fagarbeidar/ assistentar med § 5-1 elevar)
 - Tidleg innsats
 - Spesialundervisning
 - Prosedyrer for arbeid rundt § 5.1 elevar
 - Årshjul for kartleggingsprøver
 - Rutiner for oppfølging av kartleggingsprøver og undersøkingar
 - Vedlegg (førtilmeldingsskjema, henvisningsskjema til PPT, IOP, årsrapport)

Skolene har og benytter skjema for henvisning til PPT, mal for individuell opplæringsplan (IOP) og årsrapport for gjennomført spesialundervisning.

HENVISNING TIL PPT OG VEDTAK PÅ SPESIALUNDERVISNING

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyste om at hvis lærerne ser at elever ikke greier å få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet må de først prøve ut ulike tiltak for å hjelpe eleven. Etter det blir spesped ansvarlig kontaktet for å drøfte videre saksgang.

Saksgangen er nedskrevet i skolens spesialpedagogiske plan og er hentet fra Utdanningsdirektoratet sin veileder for spesialundervisning. Skolen har et spesialpedagogisk team hvor de tre avdelingslederne er med. Dit kan kontaktlærerne komme med sine bekymringer for elever og få råd. Spesped teamet vurderer om eleven sine behov skal vurderes av PPT.

PPT er ikke med i dette teamet, men de har månedlige samarbeidsmøter med rektor og avdelingslederne. Der kan bekymringer omkring eleven sitt utbytte av den ordinære opplæringen drøftes.

1.-4. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser at hvis elever ikke har tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen, tar de dette opp med spesped ansvarlig. Deretter vurderes det om det skal prøves ut nye tiltak for eleven. Hvis tiltakene har vært tilstrekkelig utprøvd uten ønsket effekt sendes henvendelse til PPT om utarbeidelse av sakkyndig vurdering.

Lærer i tidlig innsats opplyser at ved at de bruker mer ressurser på intensiv opplæring har de også bedre mulighet for å fange opp elever som har behov for spesialundervisning.

Lærerne opplyser at de kjenner til skolens vedtatte plan for arbeidet med spesialundervisning og at de bruker denne. De har fått bidra med erfaringer til bruk ved utarbeidelse av planen i 2020. Lærerne mener at det er bedre å jobbe etter en slik plan hvor alt er skrevet ned og er tydelig for hvordan ting skal gjøres. Det fungerer også godt for nyansatte. I tillegg bruker de veileder fra udir.no. og samarbeider med PPT.

5. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplever at de har kapasitet til å fange opp elever som ikke har tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen. De har for eksempel

overføringssamtaler med lærerne på 4. trinn før elevene skal opp i 5. trinn. De får informasjon om hver enkelt elev og om hvilke elever som har vedtak på spesialundervisning og om de trenger videre oppfølging. Det vil ofte avdekkes nye behov jo eldre eleven blir. PPT har månedlige samarbeidsmøter der bekymringer omkring elever sitt utbytte av ordinær opplæring blir drøftet med spesped ansvarlig.

Lærerne er kjent med at de har Spesialpedagogisk plan og at de oppfordres til å gjøre seg kjent med denne. Under revideringen av planen ble lærerne spurt om de hadde innspill som burde være med i planen.

Rektor ved Julsundet skole mener at de greier å fange opp alle elever som har behov for spesialundervisning. Spesielt etter at de ansatte spesped koordinator som har ansvar for dette området. De har utarbeidet skriftlige retningslinjer for arbeidet med spesialundervisning i «Plan for spesialundervisning 2020/2021».

Ungdomstrinnene får tilført elever fra Jendem skole i Hustadvika kommune. Her er rektorene, spesped koordinator, rådgiver og foreldre med på overgangsmøter. Siden de ikke kjenner disse elevene så godt kartlegges elevene som kommer slik at de raskt blir kjent med dem og deres behov.

Rektor ser positivt på et tett samarbeid med PPT i Hustadvika kommune for å ha god oversikt over elevene som kommer fra nabokommunen.

Skolen har et Ressursteam for spesialundervisning (og tidlig innsats), hvor spesped koordinator, 3 teamledere, 3 inspektører og rektor er med i møtene. PP-rådgiver inviteres i møte ved behov.

1.-5. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyser at kontaktlærerne i 1. og 2. klasse ser godt hvem som trenger mer støtte, men ingen av disse elevene har vedtak på spesialundervisning. Når elevene går i 1. og 2. har ikke skolene rukket å kartlegge elevene lenge nok til at de kan se om det er behov for spesialundervisning. På det nivået setter de inn tidlig innsats hvis elevene har behov for hjelp. De setter inn tidlig innsats for å forsøke å hjelpe elevene på et tidlig stadium slik at de kanskje ikke vil få behov for spesialundervisning.

Lærerne kjenner til at det er utarbeidet plan for det spesialpedagogiske arbeidet ved Julsundet skole. Men kjenner ikke så godt til innholdet enda siden den er helt ny. De har ikke tidligere hatt en slik plan. Lærerne har ikke blitt spurt om å komme med innspill til planen. Men de kjenner til lovverket som planen er laget ut ifra.

8.-10. trinn Julsundet skole. Lærerne mener at de har tilstrekkelig kapasitet til å fange opp egne elever som har behov for spesialundervisning.

Lærerne opplyste at de akkurat har blitt presentert den nye spesialpedagogiske planen som er revidert nå. Lærerne har ikke blitt spurt om å bidra med innspill til denne planen. Den er utarbeidet av rektor og spesped koordinator.

PPT utarbeider sakkyndige vurderinger

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser om at PPT skal ferdigstille de sakkyndige vurderingene innen tre måneder. Fristen overholdes i stor grad.

PPT ferdigstiller mange sakkyndige vurderinger om våren slik at vedtak er truffet i god tid før nytt skoleår starter. Dette kan føre til at PPT bruker noe lenger tid på sine vurderinger om våren.

Skolen har en strategi på at elevene skal få ekstra oppfølging i den perioden hvor de venter på sakkyndig vurdering.

Rektor ved Julsundet skole er fornøyd med samarbeidet med PPT og at de holder seg som regel innenfor fristen på tre måneder, for ferdigstilling av sakkyndige vurderinger. Skolen gir ekstra oppfølging til elever som venter på sakkyndig vurdering.

8.-10. trinn ved Julsundet skole. Lærerne bruker en sjekkliste fra PPT etter de har prøvd ut ulike tiltak i klasserommet. Når de ser at elever ikke har tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen henviser de disse elevene til PPT.

Kommunen treffer vedtak om spesialundervisning

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser om at vedtakene blir fattet på skolen så snart de sakkyndige vurderingene er klare. Rektor har hjelp fra spesped ansvarlig som skriver vedtakene og rektor godkjenner og signerer. Enkeltvedtakene gjelder for ett år om gangen. Kommunen har et prinsipp om at flest mulig av elevene skal få undervisning i klassen.

Gossen barne- og ungdomsskole har mange små vedtak på 2-3 timer i uken. Rektor informerer om at disse handler ofte om adferd. Skolen har noen ganger behov for å sette inn ekstra ressurser av miljøveileder. Det skjer at PPT anbefaler få lærertimer, men et høyere timetall på miljøveileder.

Blant de større elevene handler det om utfordringer innen matematikk, lesing og skriving.

Rektor ved Julsundet skole opplyser om at det er spesped koordinator som utarbeider grunnlaget for vedtakene, basert på de sakkyndige vurderingene. Rektor treffer vedtakene. Det er lærerne som skriver årsrapport og rektor baserer vedtak på denne.

De er på forhånd enige om hva de kan få til på skolen av tilgjengelig kompetanse. PPT anbefaler at spesialundervisningen gis av pedagog eller spesialpedagog. Det er ikke et krav til at det skal være spesialpedagog, som for øvrig ikke er en beskyttet tittel.

Julsundet har slik som Gossen barne- og ungdomsskole, mange elever som har vedtak på få timer i uken. Rektor opplyser at det arbeides for å redusere vedtakene der det gis få timer. Erfaring viser at slike vedtak ofte ikke har ønsket effekt. Elever med små vedtak vil ofte ha større utbytte hvis det er ekstra ressurser inne i klassen. De har diskutert hva de kan gjøre for å forsøke å redusere antall vedtak på spesialundervisning. De har stor tro på å sette inn mer ressurser til tidlig innsats og til tilpasset opplæring innenfor ordinær opplæring. Dette vil sikre at elever som blir hengende etter får raskt hjelp. Elever som har behov for spesialundervisning skal få dette, men at tilpassing av opplæringen innenfor den ordinære opplæringen kan forbedres.

1.-5. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyser at rektor følger opp de sakkyndige vurderingene i vedtakene.

8.-10. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyste at det er rektor som fatter vedtakene.

Lærerne opplyste om at de ønsker kurs i å undervise i spesialundervisning. Dette fordi enkelte elever har diagnoser og helseproblemer som gjør det betydelig vanskeligere for lærerne.

Fravær av lærer i spesialundervisning

Det ble i oppstartsmøte opplyst om at ved lærers fravær så er de oppmerksomme på vedtakene og vil beskytte disse så langt det går, men i situasjoner med mye fravær, slik som i koronapandemien, vil rektorene kanskje måtte samle elevene med vedtak og ta de ut av klassen. De har en forventning til at rektorene setter inn faglærte lærere til spesialundervisning. Det er nok ikke alle elever med vedtak på spesialundervisning som får undervisning av faglærte til enhver tid.

1.-4. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplever det som at alle elevene med vedtak på spesialundervisning stort sett får den opplæringen som er planlagt for skoleåret. Det kan skje at timer faller bort, ved lærers fravær. Disse timene er vanskelige å få tilbake. Hvis kontaktlærer er syk så kan det bli slik at spesped lærer tar undervisningen i klassen og at det da blir satt inn en assistent til eleven med vedtak på spesialundervisning. Det er ikke alltid det er en faglært som blir sett inn som vikar, men ofte har spesped lærer eller kontaktlærer forberedt undervisningen som vikaren skal bruke.

Rektor ved Julsundet skole opplyser at timene til spesialundervisning er det siste de tar ifra ved fravær av lærere. Det kan skje at timer til spesialundervisning faller helt bort og det er vanskelig å få tatt disse igjen. Enkelte ganger må de sette inn ufaglærte assistenter. Rektor ser at bortfall av timer og bruk av vikarlærer eller annen kompetanse kan gå utover kvaliteten på undervisningen.

1.-5. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyser at det blir ikke alltid satt inn vikar ved spesped lærers fravær. Spesped lærer i 5. klasse er en del fraværende grunnet etterutdanning. I de tilfellene har hun forberedt hva elevene skal jobbe med og elevene får da spesialundervisning av kontaktlærer inne i klassen. Det blir satt inn vikar til elev som trenger en til en opplæring. Tidligere arbeidet de for at kontaktlærer skulle ta seg av undervisningen, ved spesialpedagogenes fravær. Det opplyses at det i dag blir løst ved at elever med vedtak får vikar. Det opplyses at det kan være vanskelig å overlate klassen til en vikar.

8.-10. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyste om at det er sjelden at de får tak i utdannet vikar, i vedtakene står det ofte at undervisning kan gjennomføres i gruppe. I matematikk kan det ofte være behov for en til en undervisning. Elever med vedtak på spesialundervisning får i stor grad de timene som de har vedtak på.

UTARBEIDELSE AV IOP OG ÅRSRAPPORT

Utarbeidelse av IOP for elever med vedtak om spesialundervisning

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser om at de følger PPT sine anbefalinger ved utarbeidelse av de individuelle opplæringsplanene. De sakkyndige vurderingene gjelder som oftest for tre år om gangen. Siden vedtaket skrives for ett år om gangen, er det ikke alltid at alle tiltak kan følges opp i løpet av det første året. De deler det da opp og jobber med anbefalingene trinnvis gjennom de tre årene. IOP utarbeides for ett år om gangen, og er i tråd med de sakkyndige vurderingene.

1.-4. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser at det er kontaktlærer som har ansvaret for IOP, i samarbeid med spesped lærer. Når det skal skrives en IOP blir dette snakket om på teamet slik at alle som arbeider med eleven har muligheten til å komme med innspill. Ved utarbeidelse av IOP følges de sakkyndige vurderingene nøye. De deler IOP inn i mindre delmål.

Kontaktlærer har ofte spesialundervisning og gir tips og råd. Alle lærerne på trinnet må lese alle vedtakene og være oppdatert for å kunne få til god arbeidsflyt og informasjonsflyt.

Enkelte elever kommer fra barnehagen til 1. klasse med vedtak. De samarbeider godt med de ansatte i barnehagen som hjelpe til slik at barna får en god overgang til skolen. Barnehagen har egen PPT kontakt som følger barnet over til 1. klasse på skolen.

I oktober gjennomføres det utviklingssamtaler med foreldrene. De kan da komme med forslag til endring i IOP, men mange foreldre mener at dette kan skolen best. Foreldre skriver under på arbeidsmålene i IOP. Foreldrene får årsrapport for spesialundervisningen på våren.

5. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser om at de har rutine for å utarbeide IOP til elevene med vedtak på spesialundervisning. De sakkyndige vurderingene er godt utarbeidet og spisset, noe som letter arbeidet ved utarbeidelse av IOP. Skolen har som mål at IOP skal være ferdig utarbeidet i oktober da de presenterer denne i utviklingssamtale med foreldrene.

Rektor ved Julsundet skole opplyser om at de fatter vedtak og utarbeidet IOP etter anbefalingene i de sakkyndige vurderingene. Rektor har i «Plan for spesialundervisning 2020/2021» en strategi på å komme raskere i gang med spesialundervisningen når skoleåret starter i august. Årsrapporten bør da være utarbeidet 15. mai, og IOPene bør være ferdig revidert 15. juni. På denne måten er IOPene klare til å kunne følges med en gang fra skolestart i august.

1.-5. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyser at kontaktlærer og spesped lærer samarbeider om utarbeidelse av IOP på 3.-5. trinn. Det er ikke rutine for at ferdigstilling av IOP blir etterspurt fra ledelsen. Ved utarbeidelse av IOP er det ikke alltid at de involverer foreldrene. Lærerne opplyser at som oftest mener foreldre at lærerne vet best hva som skal stå i IOP. De pleier å sende kopi av IOP til foreldrene. Lærerne har pleid å utarbeide årsrapport innen juni. I den nye pedagogiske planen skrives det at de har som mål å utarbeide årsrapport innen 1. mai.

8.-10. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyste om at de går gjennom sakkyndig vurdering på Teams-møter. De som skal undervise eleven med vedtak på spesialundervisning utarbeider IOP. De skal være ferdig utarbeidet tidlig på høsten. For å få dette til må sakkyndig rapport være utarbeidet av PPT og vedtak om spesialundervisning være vedtatt av rektor.

Underveisvurdering av måloppnåelse i forhold til IOP

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyste om at alle elevene får underveisvurdering.

5.trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser om at lærerne vurderer elevene underveis. Elevene får løpende tilbakemeldinger. Foreldre og elev får underveisvurdering i utviklingssamtaler og årsrapport. Der informeres det om hva eleven har oppnådd, hva som ikke er oppnådd og hva grunnen kan være til det.

8.-10. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyser at de gjennomfører underveisvurdering av måloppnåelse i forhold til IOP. Lærerne skriver inn i Visma underveis gjennom året. Foreldrene kan også se denne informasjonen, samtidig som lærerne har faste møter med foreldre gjennom skoleåret.

Det utarbeides årsrapport med vurdering av måloppnåelse

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyste om at elever med vedtak på spesialundervisning får en årsrapport som inneholder en vurdering av elevens progresjon i skoleåret som har gått.

8.-10. trinn Julsundet skole. Det er kontaktlærerne som er ansvarlige for at årsrapporter skrives. De samarbeider med lærerne i spesialundervisning.

Årsrapport viser at elevene har fått den undervisningen som er beskrevet i IOP

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser om at årsrapporten beskriver hvilken undervisning som eleven har fått gjennom skoleåret og at denne er i tråd med elevens IOP. Skolen bruker Molde kommune sin mal for årsrapport. Rektor og avdelingsleder opplyser samtidig at utfylling av årsrapportene kunne ha vært enda mer konkret og at de alltid kan bli bedre.

Lærer med ansvar for intensiv opplæring 1.-4. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser at det er kontaktlærer som har ansvar for å fylle ut årsrapport om den spesialundervisningen som elevene har fått.

5.trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser at kontaktlærer skriver årsrapportene, men utarbeidelsen gjøres i samråd med lærer som er ansvarlig for spesialundervisning og andre involverte.

Lærer som er ansvarlig for spesialundervisning skriver ned informasjon om elevens kunnskap, faglig og sosial utvikling og hva de har jobbet med hver uke gjennom hele året. På denne måten sikres det at viktig informasjon kommer med i årsrapporten. Årsrapporten leveres innen 1 mai.

1.-5. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyser at de har ikke rutine på å skrive i årsrapport om eleven har fått den undervisningen som er beskrevet i IOP.

Årsrapport viser at opplæring er gitt av den kompetansen og det timetallet som er angitt i vedtaket

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser om at det er rubrikker for å fylle ut hvor mange timer eleven har fått i uken og av hvem.

1.- 4. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser at de skriver ikke i årsrapport hvor mange timer eleven har fått opplæring av assistent, og ikke den kompetansen som er angitt i vedtaket. Det føres ikke inn i årsrapport hvor mange timer med spesialundervisning som falt bort i løpet av skoleåret.

5. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyste at det blir beskrevet i IOP hvilken kompetanse som skal stå for spesialundervisningen, og dette blir fulgt opp gjennom skoleåret, men det blir ikke kommentert i årsrapport.

Rektor ved Julsundet skole opplyser om at de ikke har rutine på å føre inn i årsrapport de timene til spesialundervisning som er falt bort i løpet av året. De vil vurdere om dette skal gjøres i framtidige årsrapporter. De fører inn hvilke kompetanser som har gjennomført spesialundervisningen.

1.-5.trinn Julsundet skole. Lærerne opplyser at kontaktlærer og spesped lærer samarbeider om å skrive årsrapportene. De har ikke rutine på å skrive i årsrapport om eleven har fått det timeantallet

med spesialundervisning som er beskrevet i vedtaket. Heller ikke hvor mange av timene som er gitt av vikar eller assistent. Årsrapport blir alltid sendt til foreldre og elev.

8.-10. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyste at kontaktlærer og spesped lærer samarbeider om å skrive årsrapportene. De har ikke rutine på å skrive i årsrapport om eleven har fått det timeantallet med spesialundervisning som er beskrevet i vedtaket. Heller ikke hvor mange av timene som er gitt av vikar eller assistent.

Leder av foreldreutvalget ved Julsundet skole opplyser at spesialundervisning burde kalles noe annet, fordi eleven kan føle på et utenforskap. Spesielt på mellomtrinnet og ungdomsskolen Foreldre foretrekker f.eks. tilpasset undervisning.

Leder av Foreldreutvalget ved Gossen barne- og ungdomsskole har fått tilbakemeldinger fra foreldre på at de blir involvert når deres barn har vedtak på spesialundervisning. Flere ønsker å bli enda mer involvert.

PP-rådgiver for begge skolene opplever det som nyttig og ryddig at skolene i Aukra kommune har ansatt egne spesialpedagogiske ansvarspersoner. Dette er ikke så vanlig, men det gjøres mer og mer. Det gjør det lettere for PP-rådgiver å samarbeide med skolen, når det er en innen fagfeltet som samler trådene i skolen.

Ved utarbeidelse av de sakkyndige vurderingene anbefaler PP-rådgiver hvilke kompetanser eleven bør få spesialundervisning av. De anbefaler fortrinnsvis at den blir gitt av personell som har pedagogisk utdanning. Skolen må samtidig vurdere dette opp imot hvilke ressurser de har til rådighet og hvilke behov eleven har. Hvis behovet til elevene handler om sosiale utfordringer slik som mye fravær fra skolen eller at de strever emosjonelt, kan det være mer hensiktsmessig å anbefale en vernepleier/ fagarbeider. Begge skolene har godt med ressurser innen vernepleiere.

PP-rådgiver ser at det kan bli uheldig for elevens progresjon i opplæringen hvis det ved fravær settes inn assistent, når eleven har vedtak på at det skal bli gitt spesialundervisning av lærerkompetanse. Samtidig har hun forståelse for at det kan være vanskelig for skolene å få til en like god undervisning i de timene det er fravær blant lærerne. Det er av stor nytte om elever som har mistet timer med spesialundervisning får disse igjen ved at det blir gitt en mer intensiv opplæring i faget i etterkant.

I de sakkyndige vurderingene anbefaler PP-rådgiverne antall timer med spesialundervisning per år. Noen ganger kan de anbefale bruk av ulike apper eller digitale verktøy som kan være til god hjelp i undervisningen.

Det ble på oppstartsmøte informert om at elever med vedtak på spesialundervisning kan få undervisning inne i klassen, i en gruppe utenom klassen eller som eneundervisning. Dette vurderes etter hva som er det beste for eleven. De har en klar forventning til rektorene om at spesialundervisning skal først og fremst foregå integrert i klassen. Samtidig kommer det an på hva som er det beste for elevene.

Aukra kommune opplyste om at de er i gang med å velge analyseverktøy for å kartlegge skolens (og barnehagens) ansatte sin kompetanse i å legge til rette for inkluderende praksis. De vil enten bruke Statped sitt verktøy, eller verktøy utarbeidet av Høgskolen i Volda. Formålet med verktøyet er å

forbedre organisasjonens inkluderende praksis; implementere føringer om inkludering, gi elevene en bedre hverdag, støtte personalet, gi overblikk over sterke/svake sider i organisasjonen og igangsette refleksjon i personalet. I tillegg skal verktøyet bidra til å styrke samarbeidet mellom PP-tjenesten og skolen (og barnehagen). Analyseverktøyet går konkret inn i ulike sider ved undervisninga; innholdet i IOP, samarbeid med foreldre, samarbeid mellom kontaktlærer og spesialpedagog, klassen sine planer og tilpasninger av disse, ressurser mv. I tillegg vil kompetansen til ansattes innenfor spesifikke områder kartlegges; klasseledelse, samspill- og relasjonsutfordringer, språk- tale og kommunikasjonsvansker, lese- og skrivevansker, matematikkvansker, autisme/Tourette/ADHD m.m.

Kommunen opplyste om at de har årlig og systematisk internkontroll på spesialundervisning. Dokumentene i en anonymisert spesialundervisningssak fra hver skole blir årlig evaluert av rektorene og pedagogisk rådgiver; sammenhengen mellom sakkyndig vurdering - vedtak - IOP - årsrapport. Sakene plukkes ut fra kriterier om få timer i vedtaket og den yngste eleven.

3.3 REVISORS VURDERING

Våre undersøkelser viser at begge skolene har utarbeidet plan for det spesialpedagogiske arbeidet. Dokumentene har prosedyrer og retningslinjer for hvordan arbeidet med spesialundervisning skal planlegges og gjennomføres. Planene har en forskjellig oppbygging.

Saksgangen for spesialundervisning ved Gossen barne- og ungdomsskole er delt opp i seks faser: 1) Bekymringsfasen 2) Henvisningsfasen 3) Vurderingsfasen 4) Vedtaksfasen 5) Planlegging- og gjennomføringsfasen 6) Evalueringsfasen

Tilsvarende faser omtales i planen for Julsundet skole, der det er opprettet et ressursteam som ledes av rektor. Teamet er sentralt i arbeidet med spesialundervisning, og har kontakt med PPT. Det er utarbeidet et førtilmeldingsskjema for bruk i drøfting i teamet.

De to skolene har ulike planer for de samme arbeidsområdene. Etter vår vurdering bør kommunen vurdere om planene kan samordnes.

Gir Aukra kommune en forsvarlig spesialundervisning til de elevene som har krav på dette?

Vår undersøkelse viser at det kommunen i stor grad gir en forsvarlig spesialundervisning med de forbedringspunktene som går frem av teksten under.

I intervjuer kommer det fram at det er tilstrekkelig kapasitet til å fange opp elever som har behov for spesialundervisning.

Vår undersøkelse viser at det er forventning til at rektorene setter inn faglærte lærere til spesialundervisning. Elever med vedtak på spesialundervisning får ikke alltid slik undervisning. Dette er særlig aktuelt ved fravær der det ikke lykkes med å sette inn faglært vikar.

Pedagogisk-psykologiske tjenesten (PPT) skal utarbeide sakkyndig vurdering der loven krever det

Våre undersøkelser viser at det er dialog mellom skolen og PPT før sakkyndig vurdering utredes. Skjema for henvisning til PPT brukes. Rektor melder aktuelle saker til PPT.

Der loven krever det utarbeides det sakkyndig vurdering. Våre undersøkelser viser at sakkyndig vurdering som hovedregel utarbeides innen tre måneder.

Kommunen skal treffe vedtak om spesialundervisning

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole og rektor ved Julsundet skole har fått delegert ansvar for å treffe vedtak om spesialundervisning. Våre undersøkelser viser at vedtak som treffes er bygget på sakkyndig vurdering utarbeidet av PPT.

Det skal utarbeides individuell opplæringsplan (IOP) for elever med vedtak om spesialundervisning

Det er utarbeidet mal for individuell opplæringsplan.

I plan for spesialpedagogiske arbeidet ved Julsundet skole er det utarbeidet årshjul der det framgår at IOP skal ferdigstilles for neste skoleår innen 15. juni. I intervju framkommer det at planen er ny og at kravet ikke er etterlevd inneværende skoleår. Etter vår vurdering er det positivt at det stilles krav til utarbeidelse av planer med frister.

Det skal foretas underveisvurdering av måloppnåelse i forhold til IOP

Krav i opplæringsloven § 5-5 bestemmer at skolen én gang i året skal utarbeide skriftlig oversikt over den opplæringen eleven har fått og en vurdering av elevens utvikling. Det er ikke krav til at skolen hvert halvår skal utarbeide skriftlig evaluering. I intervju framkommer det at det gis tilbakemeldinger til elev og elevens foresatte i utviklingssamtaler.

Etter revisjonens vurdering kan skolen, dersom dette vurderes som hensiktsmessig, gjennomføre en slik vurdering mer systematisk hvert halvår.

Det skal utarbeides skriftlig årsrapport med vurdering av måloppnåelse

Det er utarbeidet mal for årsrapport med vurdering av måloppnåelse. Måloppnåelse vurderes i henhold til tiltak, delmål og mål i individuell opplæringsplan.

I plan for spesialpedagogiske arbeidet ved Julsundet skole er det utarbeidet årshjul der det framgår at årsrapport skal utarbeides innen 15. mai. I intervju framkommer det at planen er ny og at kravet ikke er etterlevd inneværende skoleår. Etter vår vurdering er det positivt at det stilles krav til utarbeidelse av årsrapport med frister.

Elev og foreldre skal motta årsrapport

Våre undersøkelser viser at kommunen har rutiner for at elev og foresatte mottar årsrapport. Intervjuer viser at elev og foreldre mottar årsrapport.

Årsrapport skal vise at elevene har fått den undervisningen som er beskrevet i IOP

Mal for årsrapport har felt der det skal gis informasjon om den opplæringen eleven har fått, vurdering av elevens utvikling og vurdering av arbeidsmetoder og organisering.

Vår undersøkelse viser at det i stor grad er opp til den enkelte lærer hvordan informasjon gis i årsrapport. Etter vår vurdering kan informasjonen med fordel være noe mer standardisert og samordnet.

Årsrapport skal vise at elevene har fått opplæring av den kompetansen som er angitt i vedtaket

I intervjuer opplyses det at det som hovedregel ikke gis informasjon om den kompetanse som har stått for opplæringen. Dette gjelder særlig der spesialpedagog har fravær og annen kompetanse har

gitt opplæring eller opplæring er gitt i ordinær klasse. Skolene opplyser at de vil vurdere å ha dette som en fast post i årsrapporten. Etter vår vurdering kan det med fordel tas inn informasjon om dette.

Årsrapport viser at elevene har fått det timetallet med opplæring som er angitt i vedtaket

I intervjuer opplyses det at det som hovedregel ikke gis informasjon om den enkelte elev har fått det timetallet med opplæring som er angitt i vedtaket. Dette gjelder særlig der spesialpedagog har fravær og det ikke er tatt inn vikar. I disse tilfellene er opplæring gitt i ordinær klasse. Skolene opplyser at de skal vurdere å ha dette som en fast post i årsrapporten. Etter vår vurdering kan det med fordel tas inn informasjon om dette.

ANBEFALING

- Kommunen bør sikre at årsrapport for spesialundervisning utarbeides i henhold til planer og frister. Rapporten bør inneholde oversikt over den opplæring eleven har fått, om elevene har fått opplæring av den kompetansen som er angitt i vedtaket og om opplæring er gitt i henhold til timeantallet i vedtaket.

4 SAMORDNING AV SPESIALUNDERVISNING OG ORDINÆR OPPLÆRING

4.1 PROBLEMSTILLING OG REVISJONSKRITERIER

PROBLEMSTILLING

- Er spesialundervisning i tilstrekkelig grad samordnet med den ordinære opplæringen slik at forsvarlig utbytte av den samlede opplæringen sikres?

REVISJONSKRITERIER

- Sikrer Aukra kommune at det samlede opplæringstilbudet til elever som har rett på spesialundervisning, har et innhold som kan gi eleven et forsvarlig utbytte av opplæringen i forhold til elevens opplæringsmål og i forhold til andre elever.
- Sikrer Aukra kommune at elever som får spesialundervisning, får det samme totale undervisningstimetallet som gjelder andre elever.

4.2 FUNN

Begge skolene har utarbeidet plan for det spesialpedagogiske arbeidet. Planene har en noe ulik oppbygging. Dokumentene har prosedyrer og retningslinjer for hvordan arbeidet med spesialundervisning skal planlegges og gjennomføres.

I begge planene er det fokus på samarbeid mellom lærere og andre ansatte om undervisning til den enkelte elev. I planen for Gossen barne- og ungdomsskole omtales samarbeidet under de ulike fasene før vedtak om spesialundervisning.

Ved Julsundet skole er ressursteamet sentralt i arbeid rundt den enkelte elev. I arbeidsinstruks for stillingene ved skolen er det særlig fokus på samarbeid og samarbeidstid. Kontaktlærer skal legge til rette for et godt samarbeid med andre lærere og assistenter i spesialundervisning, tidlig innsats og generell styrking. Lærere skal ha samarbeidstid med kontaktlærer og assistenter skal ha samarbeidsmøte med kontaktlærer.

DET SAMLEDE OPPLÆRINGSTILBUDET SKAL VÆRE FORSVARLIG

Det samlede opplæringstilbudet skal gi elevene med vedtak, et forsvarlig utbytte av opplæringen i forhold til elevens egne mål og i forhold til de andre elevene.

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser om at kontaktlærere og spesialpedagoger jobber mye sammen om opplæringen til elevene. Dette gjelder både med planlegging og gjennomføringen av undervisningen.

Spesialpedagog vet hvilken opplæring eleven skal få i spesialundervisningen. Den er angitt i sakkyndig vurdering og konkretisert i IOP. De ansatte er organisert i team og jobber sammen om opplæringen til alle elevene. Ved spesialpedagogen sitt fravær, kan det være vanskelig for kontaktlærer å følge opp opplæringen som elevene med vedtak på spesialundervisning skal ha. Det opplyses om at skolen kan bli bedre på å få til rutiner på lik praksis på dette med samarbeid om den totale opplæringen.

Skolen jobber med å lage en mal for referat der lærerne på teamet kan skrive inn hva de har jobbet med og at de på den måten kan få til en bedre rutine på å samkjøre opplæringen. De opplever at Teams er blitt et godt redskap for å holde hverandre orientert.

1.-4. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplever at de har gode rutiner for samarbeid om elevens totale opplæring. Ved fravær av kontaktlærer lager denne eget skriv med oppgaver som elevene kan gjøre. Elevene kan jobbe på ulike oppgaver på ulike nivå på Ipad. De har en god delingskultur mellom lærerne og har faste møter hver uke. De planlegger digitalt og skriver inn hva som skal gjøres ved planlagt fravær. Lærer som tar over støtter seg til denne informasjonen.

Elevene med vedtak på spesialundervisning får tilpasset opplæring av kontaktlærer i de timene som ikke omfattes av vedtaket. Det fungerer godt. Ansatte på trinnet har god kunnskap om elevene og undervisningen tilpasses ved behov. Lærerne underviser stort sett bare på det trinnet de er på.

Når spesialpedagog er fraværende, skal elevene med vedtak på spesialundervisning få undervisning av vikar. Det opplyses at det kan være vanskelig å få inn vikar. Når vikar ikke er tilgjengelig gis opplæring av kontaktlærer. Det fungerer godt.

5. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser at de har et godt samarbeid om elevenes totale opplæring. Det er avsatt samarbeidstid for lærerne. Vedtakene på spesialundervisning blir gitt i årstimer og dette blir oppdelt i uketimer og det er da lett å holde kontroll. Lærerne mener at de ikke kommer dårlig ut om de oppsummerer timene i ordinær opplæring og i spesialundervisning.

De har planer og de er gode på å skrive oppsummeringer og ser og drøfter om ønsket måloppnåelse er nådd. Alle voksne på 5. trinn har tilgang til en notatblokk i OneNote. Der skriver både faglærere og spesped lærere notater om hvordan øktene har gått og om fremgang/ progresjon, eventuelt om noe bør endres. Digitaliseringen har hjulpet dem med å få til gode samarbeidsrutiner.

Rektor ved Julsundet skole ser at de har mye å gå på før man kan si at samarbeidet er godt nok slik det er i dag. Det blir ofte til at kontaktlærer stoler på at lærer i spesialundervisningen har kontroll på dette. De hadde en strategi på at lærerne skulle utveksle informasjon om dette seg imellom, men det har de ikke kommet helt i gang med enda. De må jobbe mer med samhandling.

1.-5. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyser at ved planlagt fravær av spesped lærer pleier de å forberede oppgaver til elevene. Da kan kontaktlærer følge denne i timene og gi opplæring til elever med vedtak på spesialundervisning. De synes det fungerer godt, og det er avtalt mellom dem i forkant. Kontaktlærer i 3. klasse opplever at hun og spesped lærer samarbeider godt.

8.-10. trinn Julsundet skole. Lærerne opplyser at de har formelle teammøter mandager og torsdager på hele hovedtrinnet 8.-10. Da drøftes det om opplæring generelt og ikke på individnivå. Men det kan skje at en lærer har behov for å drøfte noe med de andre hvis det er vanskelige tilfeller og som trenger særskilt oppfølging. Siden de jobber til ulike tider blir det til at de møtes på Teams. Lærerne savner mer tid til samarbeid.

Elever som får spesialundervisning, skal få det samme totale undervisningstimetallet som de andre elevene.

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser om at sakkyndig vurdering og enkeltvedtak er alltid utformet på en slik måte at elevene får det undervisningstimetallet de har krav på. Ved fravær er disse elevene sikret opplæring på lik linje med de andre elevene.

PP-rådgiver for begge skolen er opptatt av helheten for eleven ved at den totale opplæringen til eleven henger godt sammen. Dette fordi det er viktig for eleven at den føler seg inkludert i fellesskapet i klassen. Det skal være gode grunner til for å ta elever ut av klassen for å få spesialundervisning. For eksempel så kan de gå glipp av viktige fellesbeskjeder, og den røde tråden i fag, som blir gitt i klassen.

4.3 REVISORS VURDERING

Aukra kommune skal sikre at det samlede opplæringstilbudet til elever som har rett på spesialundervisning, har et innhold som kan gi eleven et forsvarlig utbytte av opplæringen i forhold til elevens opplæringsmål og i forhold til andre elever.

Både rektor og lærerne ved Gossen barne- og ungdomsskole opplever at de har gode rutiner for samarbeid om elevens totale opplæring. De er enige i at når spesialpedagog er fraværende, skal elevene med vedtak på spesialundervisning få undervisning av vikar. Siden det er vanskelig å skaffe blir det ofte kontaktlærer som må ta undervisningen. Det kan være vanskelig for kontaktlærer og følge opp opplæringen av elevene med vedtak. Rektor mener at skolen kan bli bedre på rutiner med lik praksis på samarbeid om den totale opplæringen.

Gossen barne- og ungdomsskole har rutiner for samarbeid om den totale opplæringen, men bør evaluere sine rutiner på hvilke kompetanser elevene får opplæring av ved fravær av spesialpedagog.

Rektor ved Julsundet skole opplyser at de har forbedringspunkter med samarbeidet. Noen av lærerne opplever at planlegging av opplæringen ved planlagt fravær fungerer godt. Andre lærere opplever at det settes av for liten tid til samarbeid om ordinær opplæring og spesialundervisning.

Vår vurdering er at en del er på plass i kommunen på dette området, men at noe kan forbedres. For at det samlede opplæringstilbudet til elevene med vedtak skal være forsvarlig, er det nødvendig at kommunen tar en gjennomgang av sine rutiner på samarbeid om den ordinære opplæringen og spesialundervisningen.

ANBEFALING

- Kommunen bør sikre at elever med vedtak om spesialundervisning får opplæring i henhold til vedtak ved fravær av spesialpedagog.
- Kommunen bør evaluere om samarbeidsrutinene mellom lærerne er tilstrekkelig, til at elever med vedtak får et forsvarlig helhetlig tjenestetilbud.

5 SÆRSKILT NORSKOPPLÆRING OG/ ELLER MORSMÅLSOPPLÆRING

5.1 PROBLEMSTILLING OG REVISJONSKRITERIER

PROBLEMSTILLING

- I hvilken grad får fremmedspråklige elever som har krav på det særskilt norskopplæring og/ eller morsmålsopplæring?

REVISJONSKRITERIER

- «Elevar i grunnskolen med anna morsmål enn norsk og samisk har rett til særskild norskopplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen. Om nødvendig har slike elevar også rett til morsmålsopplæring, tospråkleg fagopplæring eller begge delar» (opplæringslova § 2-8, 1. ledd)

Formålet er da å lære elevene norsk så raskt som mulig, slik at de kan få utbytte av ordinær opplæring. Når barnet eller ungdommen har oppholdt seg i Norge i tre måneder har de plikt til å gå på skolen (veileder til regelverket for minoritetsspråklige 6-16 år, Utdanningsdirektoratet)

UTLEDEDE REVISJONSKRITERIER

- Får elever i grunnskolen med annet morsmål enn norsk og samisk særskilt norskopplæring til de har tilstrekkelig kunnskap i norsk til å følge den vanlige opplæringen i skolen?
- Får minoritetsspråklige elever som har behov for særskilt norskopplæring dette?
- Får minoritetsspråklige elever som har behov for morsmålsopplæring og/ eller tospråklig fagopplæring dette?

5.2 FUNN

Gossen barne- og ungdomsskole (GBU) har utarbeidet plan for god språkopplæring for elever fra språklige minoriteter. Dokumentet er sist revidert i mars 2021 og har slik kapittelinnledning:

Plan for særskilt språkopplæring ved GBU

- Kven er dei minoritetsspråklege elevane?
- Morsmål
- Har eleven rett til særskilt språkopplæring?
- Kva betyr ein slik rett til særskilt språkopplæring?
- Kartlegg norskferdigheitene til eleven
- Slik gjer vi det ved GBU
 - Plassering på årssteg
 - Skulen avtalar møte med foreldre/ føresette/ verge og eleven
 - Kartlegging av eleven sin norskkunnskapar
 - Skulen gjer vedtak om særskilt norskopplæring etter at eleven sine norskkunnskapar er kartlagt
 - Enkeltvedtak

FÅR DE MINORITETSSPRÅKLIGE ELEVENE TILSTREKkelig NORSKOPPLÆRING

Kommuneadministrasjonen opplyser om at de er opptatt av dette området med særskilt norskopplæring for de minoritetsspråklige elevene. De er fornøyde med det systemet som kommunen har innen særskilt norskopplæring og rektorene har gitt tilbakemeldinger om at de har gode kartleggingsverktøy av norskkunnskapen til disse elevene, og at dette verktøyet blir benyttet.

Minoritetsspråklige elever har krav på særskilt norskopplæring til de har tilstrekkelig kunnskap i norsk til å følge normal opplæringen i skolen.

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser om at skolen fortiden har 17 minoritetsspråklige elever som får særskilt norskopplæring.

Skolen greier ofte ikke å lære alle de minoritetsspråklige barna tilstrekkelig norsk til å kunne følge ordinær opplæring i løpet av den tiden de går på barne- og ungdomsskolen. Dette fordi mange kommer med lite skolegang.

Kommunestyret gjør vedtak om mottak av flyktninger. Flyktningene kommer fra ulike land, har ulike språk, ulik alder og med lite og uoversiktlig informasjon om tidligere skolegang. Rektor savner et bedre system og mer hjelp fra skoleeier. Et system som kan ta hånd om disse barna på en mer helhetlig måte der de følges opp på fritid, helg og ferier.

De ønsker også en diskusjon om innføringsklasse når det kommer mange nye flyktninger på en gang. De siste årene har kommunen tatt imot barn fra Kongo, Afghanistan, Syria og Eritrea. Disse har ulike morsmål og kan ofte ikke engelsk. Mange ulike morsmål gir stor utfordring for skolen med å gi særskilt norskopplæring. Barna som kommer til kommunen, har fått innføringstilbud med intensiv norskopplæring eller tilpasset opplæring i mindre grupper på Gossen barne- og ungdomsskole. Flykningetjenesten og voksenopplæringen tok seg av de seks siste minoritetsspråklige barna som

kom fra Syria. De får intensiv opplæring i norsk av lærerne i voksenopplæringen, og blir ikke integrert i klassene på Gossen barne- og ungdomsskole før dette kurset er over.

5. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser at de ikke har minoritetsspråklige elever akkurat nå. Men en av lærerne opplyste om at skolen har utarbeidet en plan for arbeidet med særskilt norskopplæring.

1.-4. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplever at noen elever lærer nok til å følge ordinær opplæring relativt raskt. Andre elever ville hatt utbytte av særskilt norskopplæring lengre enn de får vedtak om i dag. Noen ville hatt utbytte av å ha dette i hele grunnskolen. Når disse elevene skal følge ordinær opplæring er det ofte behov for å arbeide med grunnleggende begrep, og sikre at det som det undervises i blir forstått. Enkelte elever som har hatt særskilt norskopplæring får vedtak om spesialundervisning. Noen av disse ville kanskje hatt større utbytte av lengre periode med særskilt norskopplæring.

Kartlegging av norskkunnskapene til minoritetsspråklige elever

Gossen barne- og ungdomsskole har skriftlige retningslinjer for arbeidet med kartlegging av minoritetsspråklige elever i «Plan for god språkopplæring for elever fra språklege minoriteter 2021.

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser om at de bruker kartleggingsverktøyet til Utdanningsdirektoratet til alle elevene. I tillegg bruker de et kartleggingsverktøy til de minste elevene, som er bedre tilpasset til dem.

1.-4. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser om at de minoritetsspråklige elevene kartlegges når de starter på skolen. Minoritetsspråklige elever på 1. trinn kartlegges ved bruk av verktøy utviklet av Trondheim kommune. Hvis kartlegging viser behov for særskilt norskopplæring, treffes det vedtak om dette. Opplæringen evalueres per 1. mai hvert år ved bruk av kartleggingsverktøy utarbeidet av Utdanningsdirektoratet.

5. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. En lærer i gruppen opplyste at de har rutiner på å kartlegge norskkunnskapene til de minoritetsspråklige elevene når de kommer første gang til kommunen. Deretter kartlegges elevene en gang i året for å teste norskferdighetene på det tidspunktet, og om de har behov for videre særskilt norskopplæring. Kartleggingsskjema som er utarbeidet av Utdanningsdirektoratet er under revisjon våren 2021. Skolen benytter fram til nytt kartleggingsskjema er ferdigstilt, et eldre skjema som har gode spørsmål og som de er fornøyde med.

PP-rådgiver utarbeider sakkyndige vurderinger også til minoritetsspråklige elever. Hun opplever at årsaken til at disse elevene strever i fag, ofte er at de ikke behersker norsk godt nok. At de har behov for mer opplæring i å både skrive, forstå og lese norsk.

Det tar lang tid for en minoritetsspråklig elev å beherske norsk godt nok til å følge normal undervisning. Viktig at de får norskopplæring i hele grunnskolen, om det er behov for det. Hvis en elev kommer til Norge i 12-13 års alder vil denne eleven ha behov for særskilt norskopplæring på alle ungdomstrinnene. Kommer de til landet i 1. eller 2. klasse har de flere år på å kunne lære seg språket før de er ferdige med grunnskolen.

Det er også viktig at elevene får være sosiale sammen med de norske elevene i de timene det er hensiktsmessig og utenom undervisningstimene. Det vil være viktig for å kunne utvide ordforrådet og bedre forstå ulike sider ved språket.

FÅR ELEVER MORSMÅLSOPPLÆRING OG/ ELLER TOSPRÅKLIG OPPLÆRING

Rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole opplyser om at skolen har store utfordringer med å kunne skaffe personer som kan de ulike morsmålene til de minoritetsspråklige elevene. Fra høsten 2015 ansatte de en språkhjelper i et halvt år som skulle hjelpe de første flyktningene med å forklare vanskelige faglige begrep i undervisningen.

De har benyttet tolketjeneste i forbindelse med møter mellom hjem og skole.

Det er ikke utarbeidet retningslinjer for dette området fra kommunen sin side. Skolen opplever at de står mye alene om disse oppgavene som de må løse i forhold til de minoritetsspråklige elevene. De fleste minoritetsspråklige elevene og alle flyktningene går på Gossen barne- og ungdomsskole.

Rektor og avdelingsleder ønsker at skoleeier kommer mer på banen for å strukturere og hjelpe til med dette, og ikke minst ha en overordnet tanke om hvordan en ønsker at disse elevene skal få en god nok oppfølging i kommunen.

1.-4. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. Lærerne opplyser at per i dag har de ingen elever i 1.-4. trinn som har behov for morsmålsopplæring eller tospråklig opplæring, men de ser at det ikke er lett å få til dette siden elevene kommer fra mange ulike land. Noen ganger er det også vanskelig å avgjøre hva som er morsmål. Dette fordi barna kanskje har vært flyktning de første årene i ett land med ett språk og noen år som flyktning i et annet land med annet språk.

5. trinn ved Gossen barne- og ungdomsskole. En av lærerne opplyser at det er vanskelig å sikre dette når det er elever fra mange ulike land med ulike morsmål. De har ikke tilgang til voksne personer i kommunen som kan alle språkene som de minoritetsspråklige elevene har i dag.

Det er også vanskelig å kunne gi tospråklig undervisning siden de ikke har tilgang til morsmåls lærere eller andre som kan språket.

PP-rådgiver kjenner til at Aukra kommune ikke har tilgang til lærere som kan undervise i de ulike morsmålene eller gi tospråklig undervisning. Det er vanskelig å skaffe på de fleste mindre steder i landet. Hun er kjent med at minoritetsspråklige elever kunne ha lært seg norsk raskere om de også hadde fått opplæring i morsmålet sitt.

Kommunen opplyste om at de ved noen tilfeller har gitt tillatelse til bruk av oversettelsesprogram for minoritetsspråklige elever som har utfordringer med å lære seg norsk

5.3 REVISORS VURDERING

Elever i grunnskolen med annet morsmål enn norsk og samisk skal få særskilt norskopplæring til de har tilstrekkelig kunnskap i norsk til å følge den vanlige opplæringen i skolen.

Gossen barne- og ungdomsskole har de fleste minoritetsspråklige elevene i kommunen og har utarbeidet en skriftlig plan for arbeidet med særskilt norskopplæring, morsmålsopplæring og tospråklig opplæring. Alle minoritetsspråklige elever får særskilt norskopplæring i dag. Samtidig fremkom det i intervjuer at noen elever ville hatt utbytte av særskilt norskopplæring lenger enn de får vedtak på i dag. Noen ville hatt utbytte av å ha dette i hele grunnskolen.

Vår vurdering er at det er positivt for skolens arbeid med minoritetsspråklige elever at det er utarbeidet retningslinjer for dette arbeidet. Kommunen bør ta en gjennomgang på om alle de minoritetsspråklige elevene får særskilt norskopplæring helt til de kan følge ordinær opplæring i alle fag.

Flyktingene kommer fra ulike land, har ulike språk, ulik alder og med lite og uoversiktlig informasjon om tidligere skolegang. I intervju fremkom det at det bør være en diskusjon om innføringsklasse når det kommer mange nye flyktninger på en gang. Skolen savner et bedre system som kan ta hånd om disse barna på en mer helhetlig måte der de følges opp på fritid, helg og ferier.

Vår vurdering er at det er hensiktsmessig at kommunen gjennomfører en evaluering av dagens arbeid med de minoritetsspråklige barna for å komme frem til en bedre løsning for skolen og elevene.

Får minoritetsspråklige elever som har behov for morsmålsopplæring og/ eller tospråklig fagopplæring dette?

Kommunen har elever fra Kongo, Afghanistan, Syria og Eritrea. Disse har ulike morsmål og kan ofte ikke engelsk. Kommunens plan for språkopplæringen til de minoritetsspråklige elevene sier at dersom kommunen ikke kan skaffe egnet lærer som kan gi morsmålsopplæring og/eller tospråklig fagopplæring, skal eleven få tilrettelagt opplæring tilpasset sine forutsetninger.

Kommunen har ikke tilgang til voksne som kan gi morsmålsopplæring og/eller tospråklig opplæring i alle disse språkene. Dette er en utfordring som de fleste mindre steder i landet opplever. De har brukt tolk i møter med elev og foreldre, men de har ikke mulighet til å kjøpe undervisningstjeneste fra tolketjenesten.

Vår undersøkelse viser at når kommunen tar imot barn fra så mange som 23 ulike nasjonaliteter, så vil det bli en utfordring med å oppfylle kravet i lovverket om at de skal få morsmålsopplæring ved behov. Enkelte kommuner løser dette ved å ta imot barn fra samme nasjonalitet/språkgruppe og at det da kan være lettere å få til opplæring i morsmålet. Dokumentgjennomgang og intervju viser at der de ikke klarer å gi morsmålsopplæring tilstreber kommunen å ivareta dette på andre måter. Enkelte kommuner løser dette ved å samarbeide med andre kommuner om dette. Etter vår vurdering bør kommunen undersøke om det er mulig å samarbeide med nabokommuner.

ANBEFALING

- Kommunen bør gjennomgå om minoritetsspråklige elever får særskilt norskopplæring helt til de kan følge ordinær opplæring i alle fag.
- Kommunen bør sikre at tilbud om morsmålsopplæring til minoritetsspråklige elever gis i henhold til lovverk og egne planer.

REFERANSELISTE

Kommuneloven, lov om kommuner og fylkeskommuner, 22.6.2018

Opplæringslova, lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, 19.6.198

Utdanningsdirektoratet, www.udir.no

Utdanningsdirektoratet, Veilederen spesialundervisning, 2021, digitalt, www.udir.no

Utdanningsdirektoratet, Maler for spesialundervisning, 2017, digitalt, www.udir.no

Utdanningsdirektoratet, Veileder til regelverket for minoritetsspråklige 6-16 år

Utdanningsdirektoratet, Veileder til innføringstilbud til nyankomne minoritetsspråklige elever

Aukra kommune, www.aukra.kommune.no

Aukra kommune, Kommuneplanens samfunnsdel 2019-2030

Aukra kommune, Budsjett 2021 og Økonomiplan med handlingsdel 2021-2024

Aukra kommune, Budsjett 2020 og Økonomiplan med handlingsdel 2020-2023

Aukra kommune, Økonomirapportering pr. 31.08.2020

Aukra kommune, Årsrapport for Aukra kommune 2019

Aukra kommune, Årsrapport for Aukra kommune 2020

Aukra kommune, Tilstandsrapport for Aukrabarnehagen og Aukraskolen 2018-2019 (K-sak 5/20)

Aukra kommune, Delegeringsreglement, vedtatt 13.12.2016 og er sist endret 18.6.2019

Aukra kommune, Plan for spesialpedagogisk arbeid ved GBU, revidert våren 2020.

Aukra kommune, Plan for spesialundervisning 2020/21, Julsundet skole, revidert 22.4.2021.

Aukra kommune, Plan for særskilt språkopplæring ved GBU, revidert i mars 2021

VEDLEGG 1: HØRINGSUTTAELSE FRA KOMMUNEDIREKTØR

Et utkast til rapport ble 26.05.2021 sendt til kommunedirektør. Utkastet ble gjennomgått i høringsmøte 04.06.2021 der kommunedirektør, kommunalsjef drift, pedagogisk rådgiver, rektor ved Gossen barne- og ungdomsskole, rektor ved Julsundet skole, oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor og forvaltningsrevisor deltok.

Justert rapport etter høringsmøte ble sendt til kommunedirektøren. Vi mottok høringssvar fra kommunedirektøren 09.06.2021. Kommunen gav sine tilbakemeldinger i høringsmøte, disse er innarbeidet i rapporten. Basert på dette har kommunedirektør informert om at det ikke gis ytterligere høringsuttalelse.

VEDLEGG 2: REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriterier skal utarbeides for hvert forvaltningsrevisjonsprosjekt og er de normer, krav eller standarder som virksomheten i kommunen skal vurderes opp mot. Revisjonskriteriene skal være begrunnet i, og utledet fra, autoritative kilder innenfor det reviderte området.

I denne forvaltningsrevisjonen er blant annet følgende kilder aktuell som revisjonskriterier:

- **Kommuneloven**
Loven stiller krav om at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for intern kontroll.
- **Opplæringsloven**
Loven stiller krav til opplæringen i grunnskolen.
- **Veileder til spesialundervisning, Utdanningsdirektoratet**
Veilederen har beskrivelser av det handlingsrommet som grunnskolen har til å tilpasse den ordinære opplæringen slik at elevene får et tilfredsstillende utbytte. Den har også beskrivelser om når retten til spesialundervisning trer inn og om saksgangen.
- **Veileder til regelverket for minoritetsspråklige 6-16 år, Utdanningsdirektoratet**
Barnet eller den unge har rett til grunnskoleopplæring fra det er sannsynlig at han eller hun skal oppholde seg i Norge lengre enn tre måneder.

KILDER TIL REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriteriene er utledet fra:

- «Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, lærlingen, praksisbrevkandidaten og lære-kandidaten» (opplæringslova § 1-3)
- «På 1. til 4. årstrinn skal skolen sørgje for at elevar som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skrivning eller rekning, raskt får eigna intensiv opplæring slik at forventa progresjon blir nådd. Om omsynet til eleven sitt beste talar for det, kan den intensive opplæringa i ein kort periode givast som eineundervisning» (opplæringslova § 1-4)
- Skoleeier må tilpasse læreplanene for fag etter lokale forhold. Dette gir et stort lokalt handlingsrom for den enkelte kommune. Opplæringen skal tilpasses den enkelte elev og elevgruppe og dermed legges til rette for deres læring og utvikling (udir.no, veileder til spesialundervisning kapittel 1.4, Utdanningsdirektoratet)
- «Kvar kommune og kvar fylkeskommune skal ha ei pedagogisk-psykologisk teneste. Den pedagogisk-psykologiske tenesta i ein kommune kan organiserast i samarbeid med andre kommunar eller med fylkeskommunen.
Tenesta skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å leggje opplæringa betre til rette for elevar med særlege behov. Den pedagogisk-psykologiske

tenesta skal sørge for at det blir utarbeidd sakkunnig vurdering der lova krev det» (opplæringslova § 5-6)

- «Elevar som ikkje har eller som ikkje kan få tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet, har rett til spesialundervisning» (opplæringslova § 5-1. ledd)
- «I vurderinga av kva for opplæringstilbod som skal givast, skal det særleg leggast vekt på utviklingsutsiktene til eleven. Opplæringstilbodet skal ha eit slikt innhald at det samla tilbodet kan gi eleven eit forsvarleg utbytte av opplæringa i forhold til andre elevar og i forhold til dei opplæringsmåla som er realistiske for eleven. Elevar som får spesialundervisning, skal ha det same totale undervisningstimetalet som gjeld andre elevar» (opplæringslova § 5-1, 2. ledd)
- Det er skolens ansvar å vurdere om en elev trenger spesialundervisning. Det er også skolens ansvar å be PP-tjenesten om å gjøre en sakkyndig vurdering hvis foreldrene ber om det, eller hvis skolen mener at eleven trenger spesialundervisning (udir.no, veileder om spesialundervisning, Utdanningsdirektoratet)
- «Elevar i grunnskolen med anna morsmål enn norsk og samisk har rett til særskild norskopplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følge den vanlege opplæringa i skolen. Om nødvendig har slike elevar også rett til morsmålsopplæring, tospråkleg fagopplæring eller begge delar» (opplæringslova § 2-8, 1. ledd)

Formålet er da å lære elevene norsk så raskt som mulig, slik at de kan få utbytte av ordinær opplæring. Når barnet eller ungdommen har oppholdt seg i Norge i tre måneder har de plikt til å gå på skolen (veileder til regelverket for minoritetsspråklige 6-16 år, Utdanningsdirektoratet)

REVISJONSKRITERIER

Innen ordinær opplæring

- Er opplæringen i grunnskolen tilpasset evnene og forutsetningene til den enkelte elev?
- Sikrer Aukra kommune at elever i 1.-4. trinn, som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning, raskt får egnet intensiv opplæring slik at forventet progresjon blir nådd?
- Hjelper den pedagogisk-psykologiske-tjenesten (PPT) skolene i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for elever med særlige behov?

Innen spesialundervisning

- Gir Aukra kommune en forsvarlig spesialundervisning til de elevene som har krav på dette? Herunder er det aktuelt å vurdere om kommunen sikrer at:
 - pedagogisk-psykologiske tjenesten (PPT) utarbeider sakkyndig vurdering der loven krever det
 - kommunen treffer vedtak om spesialundervisning
 - det utarbeides individuell opplæringsplan (IOP) for elever med vedtak om spesialundervisning
 - det foretas underveisvurdering av måloppnåelse i forhold til IOP
 - det utarbeides skriftlig årsrapport med vurdering av måloppnåelse
 - elev og foreldre mottar årsrapport
 - årsrapport viser at elevene har fått den undervisningen som er beskrevet i IOP
 - årsrapport viser at elevene har fått opplæring av den kompetansen som er angitt i vedtaket

- årsrapport viser at elevene har fått det timetallet med opplæring som er angitt i vedtaket

Samordning av spesialundervisning og ordinær opplæring

- Sikrer Aukra kommune at det samlede opplæringstilbudet til elever som har rett på spesialundervisning, har et innhold som kan gi eleven et forsvarlig utbytte av opplæringen i forhold til elevens opplæringsmål og i forhold til andre elever.
- Sikrer Aukra kommune at elever som får spesialundervisning, får det samme totale undervisningstimetallet som gjelder andre elever.

Innen særskilt norskopplæring og/ eller morsmålsopplæring

- Får elever i grunnskolen med annet morsmål enn norsk og samisk særskilt norskopplæring til de har tilstrekkelig kunnskap i norsk til å følge den vanlige opplæringen i skolen?
- Får minoritetsspråklige elever som har behov for særskilt norskopplæring dette?
- Får minoritetsspråklige elever som har behov for morsmålsopplæring og/ eller tospråklig fagopplæring dette?

VEDLEGG 3: PLAN- BUDSJETT- OG RAPPORTERINGSARBEID I AUKRA KOMMUNE

Vi har som del av forvaltningsrevisjonsprosjektet gjennomgått plan-, budsjett og rapporteringsarbeid i kommunen. Tilpasset opplæring i grunnskolen omtales i en rekke dokumenter. Dette gjelder særlig:

- Kommuneplanens samfunnsdel 2019-2030
- Budsjett og økonomiplan
- Økonomirapportering
- Årsrapport for Aukra kommune
- Tilstandsrapport for grunnskolen i Aukra kommune

Relevante opplysninger i dokumentene om tilpasset opplæring i grunnskolen gjengis i vedlegg 3.

Kommuneplanens samfunnsdel 2019-2030

I kapittel 5.3 i kommuneplanens samfunnsdel omtales barn og unge. Forventninger til skolene er gitt i kapittelet og i to bokser:

SLIK VIL VI HA DET

Eit godt psykososialt oppvekstmiljø.

SLIK GJER VI DET

- Gjennom MOT-avtalen «Kommunen som samfunnsbygger» skal vi arbeide for å skape robust ungdom og inkludering av alle.
- Barn og unge skal bli møtt av nok og godt kvalifiserte tilsette.
- Alle tilsette som møter barn og unge har god relasjonskompetanse.
- Barn og unge skal få hjelp til å mestre liva sine – hjelp til å bere si eiga bagasje.
- Møteplassar kor ungdom møter fast tilsette vaksenpersonar.

SLIK VIL VI HA DET

Utjamne sosiale skilnader.

SLIK GJER VI DET

- Alle barn og unge har like høve til deltaking på dei ulike arenaer.
- Tidleg innsats og tilpassa opplæring slik at alle elevar fullfører grunnskolen.
- Tilbod til barn og unge i sommarferien.
- Forsmak på arbeidslivet. Kommunen og næringslivet samarbeider om sommararbeid til alle 10. klassingar

Budsjett og økonomiplan (Budsjett 2021 og Økonomiplan med handlingsdel 2021-2024)

Gossen barne- og ungdomsskole omtales i dokumentet (side 95).

Omtale av tenesteområdet

«Gossen barne- og ungdomsskole er ein grunnskole med 1.-10. årssteg. Eininga har budsjettansvar for to område- grunnskole og SFO.

Skolen har no 305 elevar og 60 tilsette. 40 elevar har spesialpedagogisk vedtak etter Opplæringslova § 5-1 og 17 elevar har vedtak etter Opplæringslova § 2-8, særskild språkopplæring for minoritetsspråklege elevar. 46 elevar deltek på leksehjelp som er ei ordning for 3.-10. klasse og 41 barn går på SFO. Det er 23 nasjonalitetar representert på skolen.

Skolen vart opna hausten 2013, og vi har flotte rammer for opplæringa både inne og ute. Men det er viktig å få på plass gode rutinar for å ta vare på bygg og uteområde».

Utfordringar og tiltak 2021

«Bygge gode lag rundt elevane: Lærarar: Å rekruttere nok kvalifiserte lærarar vil bli ei utfordring framover. Nytilsette lærarar får ikkje lenger undervise i norsk, matematikk og engelsk utan

fordjupning. Kravet er minst 30 studiepoeng på barnesteget og minst 60 studiepoeng på ungdomssteget. Det er og behov for andre yrkesgrupper i skolen. Saman med lærarane må desse danne "laget rundt eleven" og dei må jobbe tett i lag for å utvikle elevane best mogleg både fagleg og sosialt.

Særskild språkopplæring: Opplæringslova §2-8 gir opning for å organisere særskild språkopplæring i eigne innføringstilbod. Vi vil hausten 2020 få 7 nye flyktingar, og vi vil jobbe saman med Innvandring og integrering for å få på plass ein innføringsklasse for dei nykommne flyktingane og eventuelt andre elevar med same behov. God særskild norskopplæring er viktig for å sikre at dei så raskt som mogleg vert inkludert i den ordinære opplæringa».

Julsundet skole omtales i dokumentet (side 103).

Omtale av tenesteområdet

«Julsundet skole er ein grunnskole med elevar på 1.-10. årssteg. Skolen har opplæringstilbod til elevar frå Julsundet, frå 1.-7.klasse og frå Julsundet og søre Fræna i Hustadvika kommune for 8.-10.klasse. Samarbeidet med Hustadvika kommune gir eit auka elevtal til skolen og gjer at vi har eit større kompetansemiljø for dei tilsette på ungdomsskolen.

Det har vore ein vekst i elevtalet ved skolen, der nye byggefelt som Mevoldfeltet og Torhaugmyra samt vekst på Jendem gir nye elevar til skolen. I ungdomsskolen er det parallellar på alle trinn med vel 20 elevar i kvar klasse. Aukra kommune har lagt til rette for gode fysiske og økonomiske rammer til å utføre samfunnsmandatet.

Skolen har 30 elevar med vedtak om spesialundervisning, noko som er omlag 12 prosent av elevane. Dei fleste elevane på 5.-7. trinn nyttar tilbodet med gratis leksehjelp 2 timar pr. veke, medan det er eit fåtal som bruker leksehjelp på 8. og 9. trinn. Leiinga er sett saman av rektor og to avdelingsleiarar. Vi har merkantil konsulent i 80 % stilling. Det er 41 stillingar i eininga fordelt på områda grunnskole og SFO. SFO har tilbod for 50 barn og har ein koordinator som styrer den daglege drifta i 30 %. stilling. Vi har eit høgt fokus på skolefråvær og arbeider tett og godt saman med ungdomslos og andre etatar internt i kommunen.

Nyinnført tiltak vi er veldig stolt av, er kokk på skolen som tilbyr sunn og god lunsj til elevane kvar veke. Elevane og foreldra er sær s n øgd med tiltaket som politikarane har gitt oss. Julsundet skole har innarbeidd bruk av Microsoft Teams på ein god måte og bruker Skoler som læringsplattform».

Utfordringar og tiltak 2021

«Julsundet skole har tilsette med h øg kompetanse i h øve krava som er satt for norsk skole. Fokus på kompetanse innan psykisk helse og sosial kompetanse vil vere aktuell i etterutdanning framover. Samarbeidet med ungdomslos er i startgropa, men vi ser at det er behov for å bruke meir ressursar på dei elevane som er i ferd med å ramle ut av skolen. Denne typen elevar treng ein eigen person som kan møte dei kvar einaste dag i lange periodar og dette er ei sær s ressurskrevjande oppgåve.

Julsundet skole har satsa på god organisering på hovudstega med vernepleie/sosionom og barne- og ungdomsarbeidar i tillegg til lærar som laget rundt eleven. «Psykisk helse for barn og unge» er viktig, og vi er glade for at vi har helsesjukepleier er på skolen 3 dagar i veka. Vi ser at med aukande elevmengd og utfordringar har skolen behov for 100 % dekning av helsesjukepleiar.

Nokre fag er dyrare for små ungdomsskolar enn dei er på større skolar. Drift av arbeidslivsfag og språkfag gjer at faga i Aukraskolen vert noko dyrare for kommunen, men kvaliteten og

moglegheitene for elevane gjer at skoletilbodet vert betre tilpassa elevane. Dette må vere på plass viss Aukra skal vere ein attraktiv kommune også i framtida.

I arbeidet med å gi tilpassa undervisning og oppgåver som gir meistring, vert det krevjande å halde budsjettet. Fleire og fleire elevar treng støtte i sosial meistring, men det finst ikkje sakkunnig uttale om dette til dømes i SFO. Med lavare prisar går samstundes inntektene til SFO ned og dette gir ei aukande utfordring som ikkje dekkast opp nokon stad».

Strategi for å nå delmål

Skolen har satt sju delmål for å oppfylle samfunnsmandatet i åra som kjem.

Alle elevar skal oppleve å få tilpassa opplæring. Gjennom satsing på tidleg innsats saman med Statped skal Julsundet skole saman med Gossen barne- og ungdomsskole heve kvaliteten på opplæringa til den einskilde eleven.

Alle elevane har rett til eit inkluderande, trygt og godt skolemiljø som fremmar helse, trivsel og læring. Gjennom bevisstgjerjing av dei vaksne skal ein arbeide med relasjonen til elevane, mellom elevane og arbeide med oppvekstmiljø i skole og SFO. Medverknad frå elevane og foreldra er sentralt.

Budsjett og økonomiplan (Budsjett 2020 og Økonomiplan med handlingsdel 2020-2023)

Gossen barne- og ungdomsskole og Julsundet skole omtales i kapittel 20 og 21. I kapittel 10.8 omtales pedagogisk rådgjvar. Følgende sies om tilpassa opplæring – spesialundervisning:

«All opplæring i skolen er tilpassa opplæring. Spesialundervisning er også tilpassa opplæring - i barnehagen har vi spesialpedagogisk hjelp for enkelte barn. Anerkjente forskingsrapportar viser at spesialundervisning/ spesialpedagogisk hjelp fungerer når hjelpa vert gitt riktig. Forskningsrapportane viser at størsteparten av denne "hjelpa" verkar mot si hensikt eller har ingen effekt. Om lag 1/3 har effekt. Dette faktum er vi i full gang med å drøfte på administrativt nivå i barnehage og skole, samt at pedagogisk rådgjevar har hatt innlegg om dette på begge skolane. Det ser ut til at alle er einige om analysa, men det kan vere ulike syn på vegen vidare. Aukra kommune vil i 2020 arbeide vidare med desse problemstillingane. Først og fremst vil vi at elevar som treng det mest skal bli møtt med vaksne som har kompetansen som trengst. Vidare vil vi etter kvart sjå på dei vedtaka som genererer få timar med spesialundervisning – er det her i det heile tatt naudsynt med spesialundervisning, og skal vi heller tenkje litt annleis for å møte desse barna sine behov?»

Om utvikling av tjenesteområdet i økonomiplanperioden opplyses det:

«Vidareutvikle arbeidet med tilpassa opplæring, spesialundervisning/spesialpedagogisk hjelp».

I kapittel 20 gis det informasjon om utvikling av tjenesteområdet i økonomiplanperioden ved Gossen barne- og ungdomsskole:

«Fagfornyinga, tilpassa opplæring og tidleg innsats: Opplæringa skal fremme elevane sin motivasjon, deira haldningar og læringsstrategiar, og legge grunnlaget for læring heile livet. Det krev at lærarane følger elevane si utvikling tett og gir dei støtte tilpassa alder, modning og funksjonsnivå».

Under overskriften utfordringer og tiltak 2020 omtales særskilt norskopplæring/ tilpassa opplæring:

«Skolen har mange flyktningar med kort butid i Norge og mange framandspråklege elevar (arbeidsinnvandring). God særskild norskopplæring er viktig for å sikre at dei så raskt som mogleg vert inkludert i den ordinære opplæringa. I den ordinære opplæringa blir det stort sprik i elevflokken og vi må sette inn ressursar for å tilpasse opplæringa etter føresetnadene til elevane- både fagleg, sosialt og kulturelt».

I kapittel 21 gis det informasjon om utvikling av tjenesteområdet i økonomiplanperioden ved Julsundet skole:

«Laget rundt eleven

Inkluderande skolemiljø er ei viktig satsing for å styrke laget rundt eleven. I tillegg til dette er tidleg innsats framleis viktig. Skolane har plikt til å gje intensiv opplæring til elevar på 1.- 4. trinn som strevar med lesing, skriving og rekning. Midla skal brukast til auka lærartettleik for desse trinna. Vi satsar på systematisk utvikling og bruk av kompetansen på dette området. Vi vil byggje laget med å ha ein vernepleiar og ein spesialpedagog på kvart av hovedtrinna 1-4, 5-7 og 8-10. Det skal settast i verk tiltak med ein gong ein ser at det er behov for ekstra hjelp. Ungdomsteg i utvikling/ vurdering for læring For ungdomssteget fortset arbeidet frå satsinga kring Ungdomstrinn i utvikling. Vi treng å arbeide med læringsleiing for å få elevane motiverte og aktive i si eiga læring. Alle må ha kjensle av meistring. Vurdering for læring fortset og vi har god kompetanse i egne rekkjer for å leie arbeidet.

Spesialundervisning

Vi startar eit arbeid der vi vil følgje nyare forskning som viser at spesialundervisning med få timar ikkje gir utbytte. Vi satsar på grupper og tredeling der det er rom for dette og satsing på å gje betre tilpassa opplæring til alle. Dette må vi kursast på gjennom ulike kurs som rettleida lesing, systematisk vurdering av lesestrategiar, auka bruk av skolebiblioteket i norsk. I matematikk og engelsk ønskjer vi meir gruppedeling framfor at spesialpedagog underviser ein til ein».

Økonomirapportering pr. 31.08.2020

Gossen barne- og ungdomsskole rapporterer om et mindreforbruk pr 2. tertial på kr. 275 000 og forventet mindreforbruk i forhold til budsjett i 2020 på kr. 300 000.

«Årsaka til mindreforbruk er at refusjonane frå sjukmeldingar er høgare enn budsjettet. Det er fordi vi har hatt høgt sjukefråvær og det er vanskeleg å få tak i kvalifiserte vikarar. Det fører til at vi har måtta løyst dagleg drift innafor egne tilsette med t.d. å slå saman grupper. Noko som er svært utfordrande i ein elles krevjande kvardag».

Årsrapport for Aukra kommune 2020

I årsrapport for 2020 gis det informasjon om resultat frå brukarundersøkingar og kartlegginger herunder om læringsmiljø og læringsutbytte i skolen. Læringsmiljøet omtales slik:

«Elevundersøkinga viser i kva grad elevane er nøgde med skolemiljøet i Aukra, Møre og Romsdal og i nasjonen. Undersøkinga har ein skala frå 1-5 der høg verdi betyr positivt resultat. Unntak er mobbing, kor låg verdi er positivt. Kommunen persenterar også resultatet frå året før (2019), men det er viktig å merke seg at det er ikkje dei same elevane som deltok i undersøkinga i 2019 som har svart for 2020.

På 7. trinn viser resultatet at elevane er spesielt nøgde med støtte frå lærarane og faglege utfordringar. På 10. trinn viser resultatet elevane er relativt godt nøgde med elevdemokrati og elevmedverknad».

I kapittel om budsjett og tjenestekområde vurderes Gossen barne- og ungdomsskole og Julsundet skole mot kravene i kommuneplanens samfunnsdel.

Barn og unge skal bli møtt med nok og godt kvalifiserte voksne

Gossen barne- og ungdomsskole:

«Gossen barne- og ungdomsskole arbeider etter kompetanse- og rekrutteringsplan.

Innan 2025 skal alle lærarar som underviser i matematikk, norsk og engelsk ha 30 studiepoeng i faga på barnesteget og 60 studiepoeng på ungdomssteget. Gode nasjonale ordningar med vikar- og stipend har ført til at mange har tatt vidareutdanning, men vi manglar framleis lærarar med rett kompetanse for å nå målet, og det er utfordrande å få nok søkjarar.

Alle tilsette i skolen skal ha god fagkompetanse og god relasjonskompetanse. Dei voksne sitt positive relasjonelle forhold til elevane og føresette skal gi emosjonell og fagleg støtte slik at vi får eit godt og læringsfremjande miljø. Personalet sin kompetanse og deira utøving av den er ein viktig kvalitetsfaktor i skolen.

Det er og svært vanskeleg å få tak i vikarar. Vi ser derfor for oss at mangelen på vikarar gjer slik at vi må styrke grunnbemanninga for å kunne møte utfordringane som vi veit kjem når tilsette blir sjuk eller av anna grunn ikkje kan vere på jobb».

Julsundet skole:

«Julsundet barne- og ungdomsskole arbeider etter kompetanse- og rekrutteringsplan for å ha rett medarbeidar på rett stad. Vi har rekruttert for å ha eit godt lag rundt eleven og ser at vi er attraktive for søkjarar når vi lyser ut faste stillingar. Vi har ei god balanse mellom dei ulike yrkesgruppene, lærar, barne- og ungdomsarbeidar og miljøterapeut på hovudstega.

Innan 2025 skal alle lærarar som underviser i matematikk, norsk og engelsk ha 30 studiepoeng i faga på barnesteget og 60 studiepoeng på ungdomssteget. Gode nasjonale ordningar med vikar- og stipend har ført til at mange har tatt vidareutdanning, men vi manglar framleis lærarar med rett kompetanse for å nå målet».

Tidleg innsats og tilpassa opplæring slik at alle elevane fullfører grunnskolen

Gossen barne- og ungdomsskole:

«Elevane si læring og utvikling er skolen si viktigaste oppgåve, og vi jobbar kontinuerleg med å utvikle inkluderande fellesskap som fremjar helse, trivsel og læring for alle.

Skolen skal sørge for at elevar på 1.-4.årssteg som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skriving eller rekning, raskt skal få tilbod om intensiv opplæring.

Nasjonale prøver i 5.klasse viser at vi ikkje greier å ha ei god nok begynneropplæring i lesing og skriving. Det har vi i Aukraskolen no fokus på saman med PPT og Statped. Saman er vi i gang med kompetanseheving, utprøving i praksis og lage plan for begynnaropplæringa.

Ellers kartlegg eininga vidare i klassane, set inn tiltak og evaluerer. Det er viktig at vi greier å tilpasse opplæringa slik at elevane opplever meistring og framgang.

Vi har og jobba mykje med fagfornyng og ny overordna del. Dei nye læreplanane er mindre omfattande og inneheld det viktigaste elevane skal lære».

Julsundet skole:

«Tidleg innsats er styrka for 1.-4. klasse. For at første klasse skal få ei god start er det sett inn ein ekstra vaksen slik at det er to tilsette. Julsundet skole har oppretta funksjonen koordinator for tidleg innsats og spesialundervisning. Målet er å dreie innsatsen frå spesialundervisning og over til tidleg innsats. Tidleg innsats gjeld både fagleg og psykososiale sider ved eleven.

Nasjonale prøver i 5.klasse viser at vi må satse meir på begynneropplæring i lesing og skriving. Det har vi i Aukraskolen no fokus på saman med PPT og Statped. Saman er vi i gang med kompetanseheving, utprøving i praksis og lage plan for begynnaropplæringa.

Vi har og jobba mykje med fagfornyninga og ny overordna del. Dei nye læreplanane er mindre omfattande og inneheld det viktigaste elevane skal lære. Aukraskolane arbeider og med å styrke det gode profesjonsfelleskapet».

Barn og unge skal få hjelp til å meistre liva sine-hjelp til å bere si eiga bagasje

Gossen barne- og ungdomsskole:

«Kontaktlæraren til eleven og dei andre på teamet som er nær elevane er dei aller viktigaste for å hjelpe elevane fagleg og sosialt i skolekvardagen.

Vi brukar og undervisningsopplegget LINK, Livsmestring i norske klasserom, på alle klassesteg. Vi har PIS grupper (tilbod til elevar med delte heimar), Vi har helsesjukepleier tilgjengeleg på skolen og vi har LOS. Dette saman med auka kompetanse i å forstå og sjå eleven innafrå, hjelper oss til å gi eleven den sosiale og emosjonelle støtta han treng for å meistre livet sitt

Skolen jobbar saman med elevane og heimane for å nå målet om at alle skal høyre til».

Julsundet skole:

«Miljøterapeuter og kontaktlærarar har hausten 20 prøvd ut opplegg som går på livsmeistring. I samarbeid med kontaktlærarar og helsesjukepleier arbeidast det med å hjelpe elevane sosialt kvar einaste dag.

Gjennom Inkluderandre barnehage- og skolemiljø har vi fått ei betre forståing for korleis ein kan inkludere alle elevane og dei tilsette samarbeider godt med heimane om dette. Ungdomslos er og med på laget rundt elevane i ungdomsskolen og arbeider for å hjelpe elevar med å kome seg gjennom skoleløpet. Målet er at elevane skal fullføre vidaregåande skole. Prosjektet «Jentehelse» var ferdig våren 20 og vi ser at det også er behov for å køyre eit liknande prosjekt for å styrke gutane si psykiske helse.

Arbeidet med sosial kompetanse for eleven, samtidig som auka kompetanse i å forstå og sjå eleven innafrå, hjelper oss til å gi eleven den sosiale og emosjonelle støtta hen treng for å meistre livet sitt».

Tilstandsrapport for grunnskolen i Aukra kommune

Det er fastsatt i opplæringsloven at skoleeiere plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen. I St.meld. nr. 31 (2007-2008) fremgår det at det er viktig at styringsorganene i kommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringen. Dette er nødvendig for å følge opp utviklingen av sektoren på en god måte.

Den årlige rapporten skal drøftes av skoleeieren, dvs. av kommunestyret, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd. Den årlige tilstandsrapporten inngår som en del av det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skoleeieren og har kvalitetsutvikling som siktemål. Utdanningsdirektoratet har laget en mal som den enkelte kommune kan bruke som utgangspunkt for utarbeidelse av lokal rapport.

Tilstandsrapport for Aukrabarnehagen og Aukraskolen 2018-2019 ble behandlet av kommunestyret i møte 6.2.2020 i sak 5/2020. Aukra kommune opplyser at de våren 2021 arbeider med tilstandsrapport 2019-2020. Rapporten skal når den er ferdig behandles av Livsløpsutvalet og kommunestyret.

Rapporten for 2018-2019 omtaler bemanning og kompetanse i kapittel 2.3. Det opplyses at:

Bemanning

«Med bemanning er det her sett på lærartettleiken på 1.-7.-steget og 8.-10. steget i alle timar, og det er sett på lærartettleiken i den ordinære undervisninga («klasseromsundervisning»).

Lærartettleik 1.-7. steget og 8.-10. steget

Indikatoren viser gjennomsnittleg lærartettleik på 1.- 7. steget ned på skolenivå. Lærartettleik er rekna ut med utgangspunkt i tilhøvet mellom elevtimar og lærartimar, og gir informasjon om storleiken på undervisningsgruppa. Indikatoren inkluderer timar til spesialundervisning og til andre lærartimar som blir tildelte på grunnlag av individuelle elevrettar.

Lærartettleik i ordinær undervisning

Lærartettleik i ordinær undervisning er ein indikasjon på tal på elevar per lærar i ordinær undervisning, der ressursar til spesialundervisning og undervisning i særskild språkopplæring ikkje vert medrekna. I andre samanhengar vert dette målet kalla gruppestorleik 2. Mål på lærartettleik er hefta med usikkerheit. Dette kjem av at nokre kommunar fører lærarressursar på kommunen sentralt, mens andre kommunar fører dei på skolen i GSI. Dette kan til dømes vere timar til spesialundervisning eller til særskild norskopplæring.

Vurdering, Lærartettleik 1.-7. steget og 8.-10. steget:

- ✓ Det er færre elevar per lærar i Aukraskolen enn fylket og landet
- ✓ Det er fleire elevar per lærar i Aukra enn kommunegruppe 16

Kompetanse

Alle elevar bør få undervisning av tilstrekkeleg utdanna undervisningspersonale. I høve til kommunar vi samanliknar oss med, kan vi kanskje seie at vi ligg ein stad i midten».

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA